

Пазари ▶ 11

Бизнес кредитите остават скъпи

Компании ▶ 12-13

Големи срещу малки акционери в софийския „Шератон“

Пари BONNIER
pari.bg

Петък

28 януари 2011, брой 20 (5079)

USD/BGN: 1.42595

▼ -0.26%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.37160

▲ +0.26%

Българска народна банка

Sofix: 399.95

▲ +0.84%

Българска фондова борса

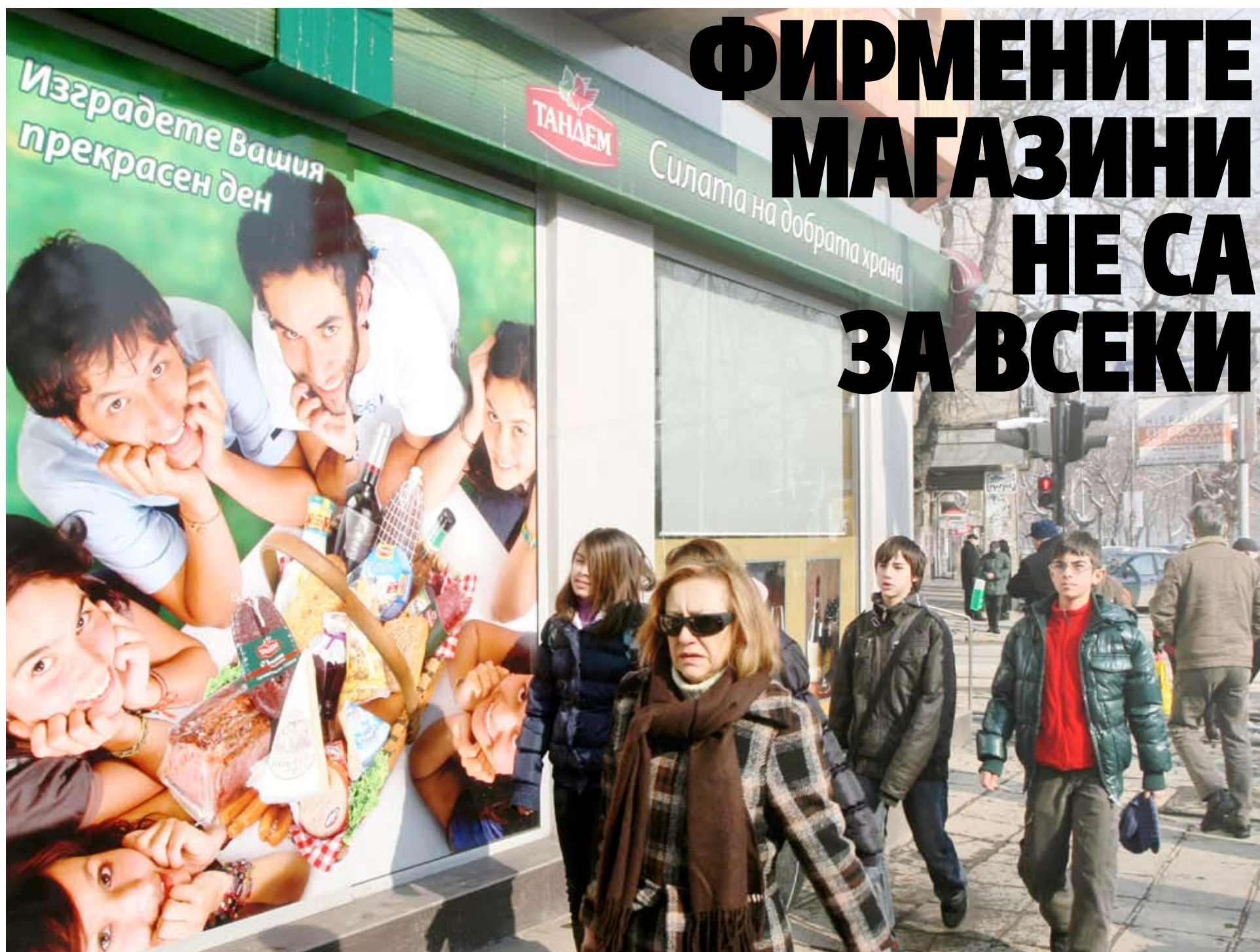
BG40: 124.53

▲ +1.05%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

**ФИРМЕНИТЕ
МАГАЗИНИ
НЕ СА
ЗА ВСЕКИ**

Неуспехът на собствената верига на “Тандем” показва, че формулата не е особено успешна при храните. Има обаче и изключения - прясното месо ▶ 4-5

Новини ▶ 6

Общината се отказа да намалява такса смет за фирмите в София

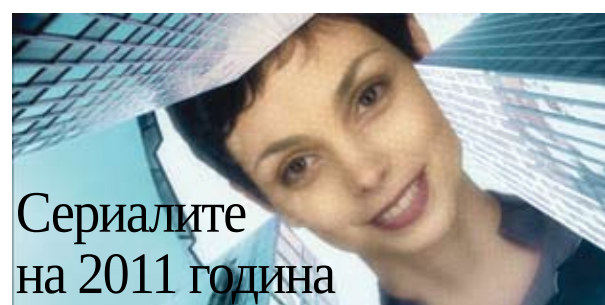

Новини ▶ 8

Експерти откриха „безцеремонен лобизъм” при клиничните пътеки

Weekend ▶ 20-21

Сериалите на 2011 година

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Ивар Свенсон

Ивар Свенсон ще ръководи почетно генерално консулство в София, след като правителството гаде съгласието си за откриването му. В момента Швеция има почетно консулство във Варна, което отговаря за областите Бургас, Добрич, Шумен и Варна. След решението на правителството консулският окръг се разширява с областите Русе, Велико Търново, Силистра, Разград, Търговище, Сливен и Ямбол.

Губеш
Божидар Нанев

Бившият министър на здравеопазването Божидар Нанев отива на съд. Той ще отговаря пред Софийския градски съд за сключените през декември 2009 г. два договора за доставката на антивирусния препарат „Тамифлу“ с „Рош България“ ЕООД. Според обвинението със сключването на неизгодната сделка Нанев е ощетил държавата с 2.45 млн. лв. Това е първият министър от кабинета „Борисов“, който ще се изправи пред съда.

Мнения

► По темата „Властта извади стар доклад срещу новите СРС-та“

► Бойко Борисов - един ИПОН-ец в Япония !!!
Една чудесна поредица от комично-трагични (макар и срамни) ситуации, за които дори Алеко Константинов би завидял, че не би могъл да ги опише. ИГРАЙТЕ смело сценките от репортажите от Япония. Това сега е актуално !!!! и ще се приеме добре от хората. Смях в нещастие... на народеца, който обеднява и оскотява, лъган ежедневно, ограбван и манипулиран.

ГЕРБавия

Коментар

Данъкоплатецът в страната на чудесата

pari.bg Топ 3

1 Ексклузивно: Пълният доклад на „Индъстри Уоч“ за ефектите от замяната за българския външен дълг през 2002 и 2003 г. и последствията от нея за българския данъкоплатец.

2 Властта извади стар доклад срещу СРС-та. Министерството на финансите разпространи резюме на доклада, според който сделката за външния дълг през 2002 г. е ощетила държавата с 1 млрд. лв.

3 Нови инвеститори ще навлизат на имотния пазар. Според международната компания Colliers International преместването на офисите ще продължи.

Невероятният тандем Танов - Борисов не спира да ни „очарова“. Дотолкова, че настроенията спрямо скандала със записите на разговори помежду им премиера плавно от възмущение през изумление и достигнаха точката, в която просто няма какво да кажеш, защото ти се струва, че това не може да е реално. Шефът на Агенцията „Митници“ в последния месец успя да ни впечатли със забележителен изказ, уникално умение да набира по телефона единни граждански номера, неспособност да казва „не“ на желанията на премиера, били те и не съвсем редни, а през последния ден добави към колекцията и „гениални“ антипазарни идеи. Като тази държавната цигарена компания „Булгартабак“ да пусне на пазара една-две марки в най-ниския ценови сегмент, за да бъдат достъпни за по-голяма част от бедното население, и това според Танов щяло да намали контрабандата и да увеличи приходите от акциз. Също както в развития социализъм - евтино, нискокачествено и за всички.

Ани Коджаиванова
ani.kodzhaivanova@pari.bg

„**Време беше обществото да започне да се събужда от апатията, която го бе обзела за повече от десетилетие**“

Неговият най-голям началник пък - премиерът Бойко Борисов, едва завърнал се от Япония, откъдето обясни как донерите ни пазят от терористични атаки, пушна нова бомба. Поредната от върволицата, стартирала още в деня, в който стъпи на поста. Нямамо нищо нередно в това, че се бил обадил да поиска от шефа на митниците да възстанови на работа митничаря Николай Вучев, с когото двамата играели футбол, убеждава ни премиера. „Петстотин милиона спестихме на данъкоплатеца и то се слага някъде там в края, а се говори как съм се обадил да питам защо Вучката са го махнали“, възмути се премиерът.

Това изказване трябваше да накара може би данъкоплатеца да изпадне в сериозна вътрешна дилема - редно ли е, след като са му спестили 500 милиона, да се заяжда за едно нищо и никакво си лобирайче на дребно за Вучката? Премиерът многократно е заявявал в интервюта, че не е направил нито едно нещо, докато е на власт, от което да се срамува. Убедени сме, че не се срамува и от това, че е уредил

службата на другаря по топка. Той просто не го намира за нередно. И точно това е големият проблем. Всички тези невероятни истории, случки и събития през последния месец обаче имат и добра страна. И тя е, че този път данъкоплатецът май няма дилема. В България не се е говорило с толкова страст за политика и икономика може би от средата на 90-те години насам. Българите станаха свръхактивни, дори най-незаинтересованите Фейсбук потребители вече си слагат статуси, осмиващи един от двамата герои, а дори иначе послушните в по-голямата си част медии започнаха да хапят.

Време беше обществото да започне да се събужда от апатията, която го бе обзела за повече от десетилетие. И да започне да иска от хората, които го управляват, възпитание, адекватна морална преценка, уважение, самокритичност, интелигентност, чувство за трезва преценка и още, и още. Ако не го поиска от тях дори още по-настоятелно, те просто никога няма да се променят. □

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanaska@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Комисията за защита на конкуренцията се е самосезирала за евентуален картел между хлебопроизводителите. Някои от тях може да бъдат глобени

► **Мирослав Найденов**, министър на земеделието и храните

Число на деня**710**

► хил. лв. ще бъдат отпуснати от бюджета за реставрация и ремонт на църкви и манастири. Това реши кабинетът на вчерашното си заседание

Коментар**Знаят ли в София как се гледа тютюн?****“Знае ли Дянков как се гледа тютюн?!”**

Знае ли Борисов как се гледа тютюн?! Знаят ли в София как се гледа тютюн - 3 лева кило, а на летището едно кафе е 3,60!!!” Тези въпроси ревяха в централните телевизионни емисии гневни тютюнопроизводители, макар че и те приличаха повече на партийни активисти, отколкото на отрудени полски работници. Начело на “спонтанния” протест стояха депутати и функционери от ДПС, които дебело подчертаха, че протестът е “абсолютно спонтанен”, а те само са го оглавили. Еднакви плакати, отпечатани на широкоформатна дигитална машина с един и същ компютърен шрифт - спонтанни работи... Един от оглавили-

Иван Стамболов*
http://sulla.bg

” **За десет години тютюнопроизводителите можеха да се научат да правят нещо друго, след като бяха предупредени, че ще дойде време, когато няма да могат да продават насила продукцията си**

те протеста беше с тъмни очила марка Silhouette и макар да не знам колко струва едно кафе на софийското летище, знам колко струват тези очила, защото имам същите. Струват между 380 и 400 лв., тоест малко повече от 130 кг тютюн, произведен от милите избиратели в смесените райони.

От 2002 г. се занимавам с “Булгартабак” и съм свидетел как от десетина години се знае, че премиите за тютюнопроизводителите един ден ще свършат. Десет години е половин поколение! За десет години човек придобива квалификация - средно специално висше образование. За десет години тютюнопроизводителите можеха да се научат да правят

нещо друго, след като бяха предупредени, че ще дойде време, когато няма да могат да продават насила продукцията си.

И друг път съм го писал, и друг път са ме ругали, както ще ме ругаят вероятно и сега, но за мен едно общество, което иска да просперира, трябва да бъде пазарно адекватно. Не може някой да произвежда продукция, без да знае има ли на кого да я продаде, и ако няма на кого или пък цената не го задоволява, да иска обществото да му плаща въпреки всичко. Ето, аз се занимавам с реклама. Ако мислех като тютюнопроизводител, щях всяка година да печатам милиони календари и да настоявам държавата

да ми ги изкупува. Ако не ми ги изкупи, ще блокирам магистралата, ще ги горя на назидателни клади и ще крещя: “Знаят ли в Гърмен как се печатат календари?!”

Ако ДПС искаше да е полезно за избирателите си, щеше да им помогне да се преквалифицират и да се образуват, а нямаше нарочно да ги държи в полуграмотно и полугладно състояние и нямаше да ги държи в денонощен страх за поминъка им, поставяйки го в безапелационна връзка с начина, по който гласуват.

Сега, вместо да ги подстрекават да блокират магистрали (което мен ме вбесява, понеже чувствам накърнено правото си на свободно придвиж-

ване), да си разпродадат имуществото, като започнат със сараите и хотелите и свършат със слънчевите очила Silhouette, писалките и часовниците, за които друг път ще ви кажа колко струват, защото ще вземе някой тютюнопроизводител да прочете написаното и ще линчува депутата си. Да ги разпродадат, пък току-виж се оказало, че парите ще стигнат да изкупят цялата реколта. Да я изкупят, да раздадат премии и пак да остане. А като изкупят реколтата, да натъпчат с нея наргилетата си и да не изнервят допълнително и бездруго достатъчно нервната обстановка.

* Авторът е рекламен консултант

В броя четете още**Компании ► 15**

“Роснефт” и Еххон ще работят в Черно море

Weekend ► 22-23

Най-очакваните игри през годината

Малко остана

► До един месец Върховният административен съд трябва да се произнесе по делото за конфликт на интереси срещу председателя на ДПС Ахмед Доган, както и дали трябва да му бъде конфискуван хонорарът от 1.5 млн. лв. Той е получил парите за консултация на хидроенергийни проекти. Това според аргументите на прокуратурата няма как да стане и договорът е сключен, защото Доган е лидер на ДПС, тогава мандатоносител в управлението. Прокуратурата се позова и на изказването му, че разпределя финансовите порции в гържавата. Адвокатът на Доган Румен Еленски (на снимката) отговори, че е недопустимо да се правят правни изводи от политически изказвания

Фирмените магазини

Неуспехът на собствената верига на „Тандем“ показва, че формулата не е за храните. Има обаче и изключения - прясното месо

Да продаваш в собствена магазинна мрежа означава да си независим от натиска на търговците за ниски доставни цени, да опознаеш клиентите, да имаш свободата да си гъвкав и да реагираш бързо на промените на пазара. Затова вероятно този модел звучи примамливо. Фирмените магазини са често срещани при стоки като дрехи и обувки, техника, бижута, но такива за храни са бели лясковници не само в България, но и в по-развитите страни, като дори специализираните гурме обекти обикновено са мултибрандови.

У нас компаниите, които се хвалят с тази привилегия, се броят на пръсти и са предимно от бизнеса с месо и месни продукти. Решението на един от големите преработватели обаче - „Тандем“, да закрие четирите си фирмени магазина в София показва, че моделът на собствените магазини крие твърде много рискове. И въпреки позитивите, които носи, цената е висока дори за голяма компания. Като по-устойчиви обаче се очертават фирмените магазини на производители, които отглеждат собствени животни и освен преработени продукти предлагат и прясно месо. Или иначе казано - фирмените месарници.

С егун по-малко

„Ще затворим собствениците си магазини - веригата „Полезно и приятно“, поради простата причина, че разходите по тях са твърде големи“, съобщил откровено за в. „Пари“ собственикът на компанията Кирил Вълчев. По думите му моделът се оказва неизгоден дори за голям производител със съществен пазарен дял. Малко са производителите на храни, които поддържат собствени магазини. Освен „Тандем“ такива имат още няколко големи месопереработватели, като „Меком“ (няколко магазина, щандове в София, Русе, Пловдив и Силистра), „Пре-

Ани Кожжаиванова
ani.kodzhaivanova@pari.bg

миер“ (два обекта в София и един в Ботевград) и „Мусан“ (в София), а в останалите хранителни браншове този модел почти липсва.

Слабостите на модела

При стоки като дрехи и обувки, техника, бижута и т. н. силна роля играе таргетирането. Така магазин на определен бранд привлича хора с определени предпочитания. Храните обаче са по-особена стока и потребителското поведение е различно. „При храните водещото е магазинът да е удобен и да предлага голямо разнообразие. Лоялността към дадена марка тук е по-скоро второстепенен фактор“, казва Иван Колев от „Колев и Колев“, производител на детски обувки, които продава предимно в собствени обекти.

От друга страна, храните за разлика от други стоки не търпят и големи надценки и маржове. Още повече при конкуренцията на големите търговски вериги, които поддържат ниски цени. При това положение дори при стабилни обороти разходите за персонал, помещение, оборудване, поддръжка и т. н. трудно се покриват, обяснява Вълчев.

Оказва се, че фирменият магазин при храните не е алтернатива на веригите, а е и рискована инвестиция. Според търговците фирмените магазини за храни все пак има как и да оцелеят, ако успеят да съчетаят нисък наем и локация с голям поток от хора и без близка конкуренция.

Извън това смисълът му е по-скоро маркетингов:

► В „Месопрогавница Лесидрен“ има голямо разнообразие от продукти, но най-търсено е прясното месо, което идва на собствениците

за имидж, за представителност, за изпробване на отношението на потребителите към нови продукти и вкусове и т. н.

Прясното месо е на мода

Моделът на собствените магазини обаче е по-успешен при производителите на месо и месни продукти с пълен цикъл - от отглеждането на животни до производството

на собствени продукти. Няколко такива предприятия разполагат със собствена магазинна мрежа, и то не с два или три, а между десет и петнадесет магазина в страната. Такива са например „Враново“, които гласират месо и продукти в тринадесет магазина в големите градове. Друг пример е птицекомбинатът „Джиев“ с единадесет фирмени и още толкова представителни ма-

газини. В близо 15 магазина в София и Северозападна България продават продукцията си и от кооперация „Доверие“ от Лесидрен.

Сравнителният им успех се дължи на факта, че освен преработени продукти те продават и прясно месо от собствените си ферми, а в последните години потребителите сякаш узряха за идеята да купуват качествено свежо месо директно от про-

изводителя, макар и на малко по-висока цена.

Добри изгледи за тази ниша

Георги Минев, управител на магазините „Месопродавница Лесидрен“ в София, разказа за в. „Пари“, че причината да инвестира в собствени магазини е фактът, че хипермаркетите искат големи отстъпки, а същевременно твърде мно-

Това е скъп инструмент за директен маркетинг

Собствена верига е нещо много хубаво, защото така всеки производител има възможността да предлага на краен потребител нови продукти, да проверява интереса. Те са чудесен инструмент за директен маркетинг. Но се оказват много скъп инструмент.

Това е нелош модел за семеен бизнес - ако семейството работи в него примерно. Но ако се полз-

Кирил Вълчев,
собственик на „Тандем“
и веригата „Полезно и приятно“

„Дори големите на пръв поглед обороти не генерират нужния ресурс, за да покрият разходите“

ват наемни служители, това са заплати, осигуровки и наеми, и други разходи, които правят тази дейност неефективна.

Защото в храните няма такива маржове, каквито има при някои луксозни стоки. И тук големите на пръв поглед обороти не генерират нужния ресурс, за да покрият разходите. Поради тази причина намирам концепцията за неефективна. □

„Тандем“ си верига

Разходите за поддръжка са твърде високи и правят този бизнес нерентабилен за компанията

Една от големите компании в месопереработателния сектор - „Тандем“, ще се откаже от четирите собствени магазина, които поддържа в София, обединени под марката „Полезно и приятно“. Това сподели собственикът на марката Кирил Вълчев. Веригата стартира в края

не са за всеки бранш

е е особено успешна при

директно от животновъдното стопанство

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

го бавят плащанията към доставчиците. „Едно предприятие със затворен цикъл не може да си позволи да остане без средства“, обясни той. По думите му при това положение по-добър ход е инвестиция в собствена мрежа, макар че е скъпо.

„За момента се справяме. Радваме се на сериозен интерес и лоялни клиенти. Хората вече търсят качествено прясно месо, дори на малко

по-висока цена“, казва Минев. Според него от ключово значение обаче са локацията и уменията да „отгледаш“ клиентите си с отношение. Продажбите на месопродавниците сега са поравно за месото и субпродуктите, от една страна, и преработените продукти собствено производство, от друга. Георги Минев признава обаче, че именно прясното месо води клиентите в магазина. **П**

затваря собствената „Полезно и приятно“

700

► хил. лв. беше инвестицията в четирите обекта на „Тандем“

на 2009 г. и освен продуктите „Тандем“ предлага и биопродукти и други качествени хранителни стоки според разбирането на собствениците. Тогава Кирил Вътев мотивира решението за собствена мрежа като начин да се избяга от нати-

ска на големите вериги за ниски цени, а и защото в тях продуктите се губят в изобилието от стоки.

Сега обаче той призна, че разходите за поддръжката на веригата са твърде високи и този бизнес става нерентабилен за компанията.

Инвестицията за четирите магазина беше около 700 хил. лв. Помещенията са под наем, предимно в централните и по-скъпи квартали на София и в тях работи персонал от 25 души. **П**

Блиц Иван Колев, управител на „Колев и Колев“ ООД

Ще отворим нови магазини

80% от продажбите на производителя на детски обувки са в собствени обекти

► **Господин Колев, защо избрахте собствени магазини за обувките ви?**

- Основно защото трудно намирахме партньори и беше по-лесно сами да си направим магазини, а и така имаме по-добър контрол на продажбите. Освен обувки ние продаваме и услуга - продавачите ни консултират клиентите, усещането е друго. 80% от продукцията ни се продава през нашите магазини. Те са в по-големите градове на страната. Продуктите, които произвеждаме, са за хора от средни към високи доходи. В България нямаме много възможности за работа с партньори. Продавахме в „Метро“ и в „Билла“, но стоките не се излагаха по правилния начин, нямаше и достъп на децата до тях.

► **Не е ли твърде скъпа издръжката?**

- Тя е един от най-големите разходи. Най-скъп е наемът, а на второ място са заплатите на служителите. Но собствените магазини са успешна формула за нас. До месец ще отворим магазин в „Сити център София“. Мо-

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

же да отворим и магазин в „Люлин“, но все още нямаме подписан договор за наем. Имаме контракт в един от моловете в Русе, който все още не е отворил.

► **Колко служители работят във фирмата ви?**

- Около 190 души, в които влизат и продавачите. Приходите за 2010 г. са ни около 4 млн. лв. Изнасяме продукцията си за Испания,

Германия, Франция, Унгария и Полша. Разликата е, че в България нашите обувки са изключително добре познати, а в чужбина не са.

► **Защо при дрехите и обувките фирмените магазини са успешни, а при храните - не?**

- Когато става въпрос за модни стоки, всяка марка е предназначена за опреде-

лени потребители - например дрехи или обувки за определен спорт. Така един магазин с определен бранд кани хора с определени предпочитания. При хранителните стоки се избира удобният магазин. Ако се предлагат храни, трябва да има голямо разнообразие. В чужбина съм виждал страхотни гурме магазини, които не са на един бранд.

Красимира Янева

Търси се качествено месо от производителя

Инвестицията в собствени магазини е сериозна, но за предприятие със затворен цикъл е по-добрата алтернатива.

Просто големите търговци твърде много бавят плащанията, а едно стопанство като нашето не може да си позволи да остане без средства.

Магазините на „Лесидрен“ са 15 в цялата страна. В София сега са три. Най-новият отвори преди броени

Георги Минев,
управител на „Месопродавница Лесидрен“

” При месото хората все повече се обръщат към качеството, дори на малко по-висока цена. Разчитат на това, че месото е прясно, че сме там с името си и гарантираме свеж и качествен продукт

месеци на „Патриарх Евтимий“ и се радва на сериозен интерес и вече лоялни клиенти. При месото хората все повече се обръщат към качеството, дори на малко по-висока цена. Разчитат на това, че месото е прясно, че сме там с името си и гарантираме свеж и качествен продукт. Няма я анонимността на голямата верига.

За да се случва това обаче, е много важна локацията. Аз съм я

избирал с месеци, за да постигна добро съчетание между човешки поток и наем. Много важно е и отношението към клиента. Нарочно избрах персонал без опит в работата в магазин, който да не е обременен с негативите на тази работа. Заложих и на малко по-различен интериор - дребни неща и предмети от селския бит. Дори името „месопродавница“ си играе ролята. **П**

Няма да откриваме още обекти

Избрахме да продаваме продукцията си в магазини, които носят нашата марка, защото хавлиените ни изделия са добре познати на хората.

В София имаме 5 магазина, а в страната имаме между 30 и 40 партньора. В столицата продаваме 80% от стоката си спрямо 20% в останалите магазини.

Светла Калинова,
търговски директор в „Паназюрище 2004 В“ ЕООД

Това е нормално, защото в София хората са по-платежоспособни.

Издръжката на собствените ни магазини не е скъпа. Разходите зависят най-много от

” Разходите зависят най-много от наема, а той се определя от мястото, на което е разположен магазинът. През 2011 г. няма да отваряме нови магазини обаче, защото пазарът е слаб. Защо едни фирмени магазини успяват, а други не - просто си зависи от самата фирма и от управлението на нейния собственик. **П**

наема, а той се определя от мястото, на което е разположен магазинът. През 2011 г. няма да отваряме нови магазини обаче, защото пазарът е слаб. Защо едни фирмени магазини успяват, а други не - просто си зависи от самата фирма и от управлението на нейния собственик. **П**

Общината не намали такса смет за фирмите в София

Предложението на зам.-кмета Герджиков за намаляване на ставката не беше прието от Столичния общински съвет

Такса смет за фирмите в София и тази година ще остане 12 промила върху отчетната стойност на имота. Предложението на заместник-кмета по финансите Минко Герджиков за намаляване с 2 промила не беше прието.

Предисторията

Преди няколко седмици, когато той предложи това, обясни, че така ще се изпълни препоръка на Европейската комисия. След това общинските съветници от ГЕРБ обявиха, че може да подкрепят намалението и че това ще спести на бизнеса в София 20 млн. лв.

Още мотиви

На вчерашното заседание Минко Герджиков каза, че отчетната стойност на нежилищните имоти в София е 14 млрд. лв., докато през миналата година тази стойност е била 11.2 млрд. лв. и това е била причината да се иска намаляване на такса смет за бизнеса от 12 на 10 промила.

Срещу бизнеса и „за“ гражданите

Общинският съветник от БСП Георги Кадиев предложи такса смет за гражданите в София да се намали от 1.6 на 1.4 промила, а за бизнеса таксата да остане 12 промила. Червеният общински съветник обвини колегите си от ГЕРБ, че с предложението за намаляване на таксата се грижат за такса смет на големите търговски центрове.

Кой говори глупости

Според Валя Чилова от ГЕРБ бизнесът се представя от бизнес асоциация и няма такава асоциация, която да не иска намаляване на промилите за бизнеса. Тя призова в залата да не се говорят „глупости“. Георги Кадиев поиска Валя Чилова да бъде отстранена от заседанието на общинския съвет, но искането не беше уважено от председателя на СОС Андрей Иванов.

Красимира Янева

► Неслучилото се намаляване на такса смет в столицата щеше да спести на бизнеса 20 млн. лв.

Санкция Кметовете - без заплати, ако не внесат бюджета в срок

► Кметовете трябва да внесат проектобюджета за общината, която управляват, в срок от 30 работни дни от обнародването на Закона за гър-

жавния бюджет, а ако не го направят, остават без заплатата. Това предвижда промените в Закона за общинските бюджети, които бяха гласувани от парламента. Бюджетите на общините трябва да бъдат приети в срок от 45 работни дни от обнародването на Закона за гържавния бюджет.

► Замразяване на заплати-

те е част от промените, които бяха приети от депутатите, а целта е управляващите да бъдат стимулирани да спазват посочения срок. Заплатите им ще се възстановят чак след като внесат проектите си за общински бюджети.

► При забавено внасяне на законопроект за общинските бюджети общинският съвет трябва да го при-

еме в срок от 15 работни дни от внасянето му.

► Досега санкция за забавен бюджет на община имаше само за общинските съветници, които го приемат със закъснение. Много кметове са се възползвали от това и са внасяли бюджетите си със закъснение, а глоби е имало за общинските съветници, които реално не са били виновни за забавянето.

Работодателите са категорично против увеличаване на минималната заплата

► Според КНСБ минималната заплата трябва да бъде увеличена с 50 лв. на 290 лв. още от 1 юли

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Според бизнеса първо трябва да нарасне производителността на труда

Работодателските организации се обявиха против предложението на КНСБ за увеличаване на минималната заплата. Председателят на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова също обяви, че в момента това не може да бъде тема. Синдикатите обаче предупредиха ден по-рано, че ще инициират разговори по темата в Националния съвет за тристранно сътрудничество, при които често се случва, ако позицията им бъде отхвърлена, това да доведе до протести.

Синдикалните искания

Според КНСБ минималната заплата трябва да бъде увеличена с 50 лв. на 290 лв. още от 1 юли. По този начин сумата трябва да надмине прага на бедността и спо-

ред профсъюза ще повиши покупателната способност на населението. Синдикатът ще настоява още за трайно решение на въпроса и въвеждането на ставка за индексация на минималната работна заплата от 7-8%.

Антиикономическа логика

Работодателските организации изпратиха критични позиции срещу синдикалното предложение, а председателят на парламентарната бюджетна комисия Менда Стоянова го определи като „антиикономическа логика“. Според нея заплатата може да расте само ако се променя производителността на труда и всичко останало е опасен популизъм. Председателят на КНСБ Пламен Димитров обаче е на мнение, че понеже уволненията статистически са довели до увеличаване на производителността, това е ясен аргумент в подкрепа на вдигането на минималната заплата. Председателят

на Българската стопанска камара Божидар Данев предупреди, че подобна стъпка ще увеличи безработицата. „Добре разбираме, че изостават доходите на населението, но това е кризисно състояние, трябва да разбераме, че трябва временно да ограничим тези искания“, коментира Данев пред БНР. Българската търговско-про-

мишлена палата предупреди, че такъв ход може да има отрицателно въздействие върху стабилността на икономическата среда. БСК излезе с контрапредложение минималната заплата да се определя единствено в рамките на преговорите по бюджета между май и октомври.

Филипа Рагионова

Окончателно Отпуските от 2010 ще важат до края на 2012 г.

► Депутатите приеха предложението отпуските, които не са използвани през 2010 г., да може да се ползват до края на 2012 г. Това стана с промени в Кодекса на труда, които бяха направени от депутати от ГЕРБ, а вчерта го беше гласувано с 91 гласа „за“.

► Освен двегодишния

давностен срок депутатите решиха и работодателите да изготвят график за ползването на отпуските от всеки служител. Срокът за това е 31 декември. За тази година графиките трябва да бъдат готови до 31 март. ► Друга промяна в Кодекса е възможността за превърляне до 20 дни от платената годишен отпуск в следващата година. 10 работни дни - по искане на служителите и 10 - по искане на работодателите.

Разказ за 1 млрд. щети с (не)очакван край

Шумът около доклада за сделката с дълга няма да доведе до нищо

„България е ощетена с 1 млрд., а виновни няма. Това не го разбирам.“

Коментарът е под една от многобройните статии в интернет за сделката с дълга и характеризира общото настроение по форумите през последните два дни. Историята с пуснатото от Министерството на финансите „резюме“ на доклада на „Индъстри Уоч“ явно създава погрешни очаквания в обществото, че има „виновник“ и той трябва да бъде наказан. Управляващите вече споменаха, че той може да бъде даден на прокуратурата, но дори това да се случи, е малко вероятно това да доведе до резултат, защото решението за обмяната на дълга е взето от парламента, а не от бившия финансов министър Милен Велчев. Самият той засега отказва коментар, но планира пресконференция в близките дни.

Какво всъщност пише в доклада

Резюмето, разпространено от Министерството на финансите, на практика не кореспондира със съдържанието на доклада на „Индъстри Уоч“. Освен че не са се ангажирали с конкретно число, измерващо нетната загуба за бюджета (поставена е долна граница от 219 млн. EUR), в доклада си те подчертават редица косвени позитивни ефекти от извършената сделка. Едно от заключенията им всъщ-

ност е, че „при допускания, които показват нетна загуба от операцията, може да се каже, че тази загуба е цената, платена за редуциране на риска по обслужването на дълга“. Тоест, крайният резултат от сделката е по-скоро предмет на субективна преценка.

Що се отнася до виновник, такъв всъщност трудно може да бъде намерен, защото решението е на тогавашния

парламент. Целта на изготвения анализ не е да се докаже вина, а да се измерят, доколкото е възможно, ползите и загубите за държавата и данъкоплатците. По отношение на самата сделка Народното събрание е упълномощило Министерския съвет за „оптимизиране обслужването на държавния дълг“ със Закона за държавния бюджет на Република България за 2002 г., а след това е одобрило са-

мата операция, така че едва ли има правно основание тя да бъде дадена на прокуратурата. Такова е мнението и на бившия министър на финансите Пламен Орешарски, изразено в четвъртък.

Развитие

От НДЦВ казаха за в. „Пари“, че ще изискат цялата документация по въпроса от Министерството на финансите. Изглежда, че

Европейската комисия Няма да има санкция срещу България за свръхдефицит

► Европейската комисия няма да наложи на България санкция за прекомерния бюджетен дефицит за 2010 г. Това се казва в съобщение на комисията до Съвета на Европа и Министерството на финансите. Според комисията българското правителство е загържало дефицита на 3.8% за 2010 г. и е предприело адекватни мерки за намаляването му под прага от 3% за 2011 г. ЕК обаче посочва, че ще продължи да следи отблизо бюджетното развитие в България.

► За тази година от Еврокомисията прогнозира, че бюджетният дефицит

на страната ни ще е 2.9%, ако обаче няма промяна в политиката на кабинета „Борисов“. За годината прогнозите на ЕК са той да се свие още до 1.8%.

► Местните и президентските избори в България, насрочени за втората половина на годината, може да създадат допълнителен натиск върху бюджетните разходи, предупреждават от ЕК. Препоръката на комисията към българските власти е да следят отблизо бюджетното развитие и да са готови да предприемат корективни мерки при нужда.

► Освен това има риск заложеният дефицит за тази година да е по-голям. Причината е, че по-бавното икономическо възстановяване би довело до по-малко приходи от очакваните въпреки консервативно заложените бюджетни приходи.

► Пресегателят на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова не изключва възможността докладът за сделката с дълга да бъде даден на прокуратурата, но след допълнителен анализ

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

първо ще бъде направен допълнителен анализ.

Колкото и още да се шуми около доклада обаче, накрая черната точка ще бъде в акцията на министър Дянков, който е интерпретирал в свободен стил резултатите от него.

Другият губещ за съжаление е „Индъстри Уоч“ - в случая просто съставител на анализа.

Николай Вълканов

Икономическото министерство обвини фирмите, че сами са си виновни за провала на над 60% европроекти

От МИЕТ казват, че не може да носят отговорност за това, че компаниите не са попълвали коректно документите си

„Управляващият орган на Оперативна програма „Конкурентоспособност“ е изненадан от големия брой отпаднали проектни предложения по процедурата за „Покриване на международно признати стандарти“. Това коментира от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ) във връзка с факта, че от всички 604 подадени проекта 371, или 61.4% от кандидатите, са били отхвърлени още на етап административно съответствие. От икономическото ведомство обясняват още, че през изминалата година са направили редица улеснения в процедурите за кандидатстване и че стряскащата статистика е по вина на самите фирми, които или не са си окомплекто-

вали документите, или не са подали тези, които са им поискани повторно или допълнително.

При обявяването на резултатите в началото на месеца бенефициенти и консултанти коментираха, че дори и експертите да имат възможност да искат липсващи документи, механизмът очевидно не работи, щом има толкова много отхвърлени проекти. Още повече че в списъка на неодобрените има редица фирми, които не разработват проект за пръв път, т.е. вече имат опит с подготовката и окомплектоването на документацията си, и не би трябвало да се стига до подобна ситуация.

Най-често допусканите грешки

Сред най-честите причини да се стигне до отпадането на проекта е например липса на някои от справките като годишния отчет за дейността. Отсъствали са и копия на документи за професионален опит или квалификация. Посочва се

и че в някои от случаите са липсвали копия на получените оферти с подпис и печат на получателя им. Имало е и неправилно или невярно попълнени декларации във връзка с получени държавни помощи, като не са попълвани коректно и обстоятелствата по междуфирмена свързаност, особено на ниво физически лица.

За всички тези документални пропуски са поискани допълнително необходимите документи, но те не са били предоставени на оценителната комисия, казват от МИЕТ.

„Как да се възползваме от улесненията“

„Как да се възползваме от улесненията в процедурите за кандидатстване по ОП „Конкурентоспособност“, е оригиналното заглавие в пресинформацията на икономическото ведомство. Оттам изреждат и в пет точки какво са направили през миналата година. Сред посочените улеснения са възможността да се прави предварителна проверка за

► Изненадани сме от публичното недоволство от страна на отпаднали кандидатури, които обвиняват администрацията в буквоядщина, казват в прессъобщение от икономическото министерство

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

наличие на изискуеми документи, в 7-дневен срок да се предоставя липсващият документ от комплекта, освен това насоките за кандидатстване се публикуват предварително и може да бъдат обсъждани, част от разходите на фирмите за ползване на консултантски услуги може да бъдат покрити и др.

Коментар 1 към 1

„Изброените механизми и правила са приложени в под-

готовката и стартирането на процедурата за международно признати стандарти. Затова сме изненадани от публичното недоволство от страна на отпаднали кандидатури, които обвиняват администрацията в буквоядщина и настояват за преразглеждане на схемата. Истината е, че същите хора, които днес се изказват негативно от страниците на пресата, са били запознати с насоките за кандидатстване и детайлните критерии за

оценка, преди да подадат проектните си предложения. Те са имали възможност да обосновават тезите си в етапа на общественото обсъждане на документацията и предварително са знаели кога едно проектно предложение може да отпадне. Те са получили от оценителната комисия искане липсващите или неправилно попълнените документи да бъдат изпратени отново“, казват още от МИЕТ.

Дарина Черкезова

Експерти откриха „безцеремонен лобизъм“ при клиничните пътеки

Някои от пътеките са писани за конкретни болници, а има и такава за конкретен лекар. Пред в. „Пари“ той не отрече

Високите изисквания на медицинските стандарти и клиничните пътеки, които на практика застрашиха съществуването на някои общински болници, се оказаха обект на „безцеремонен лобизъм“. За това предупреди Центърът за защита на правата в здравеопазването.

Според неправителствената организация и двата вида нормативни документи (медицинските стандарти и изискванията по клиничните пътеки) са били направени така, че да облагодетелстват авторите си. А те са 70-те национални консултанти по отделните медицински специалности и дейности.

„Нагъкнахме се дори на клинични пътеки, които са писани не за определена болница, а за точно определен човек, като вероятно само от куртоазия не са изписали името и титлата му в алгоритъма на клиничната пътека“, пише в свое становище неправителствената организация. Проверка на в. „Пари“ установи, че става дума за клинична пътека № 280 за хирургично лечение на изгаряния. В допълнителните изисквания за изпълнение на алгоритъма ѝ е записано, че „лечебното заведение трябва да сключи граждански договор с републикански консултант по термична травма“. Кратка справка в списъка с националните консултанти, публикуван на сайта на здравното министерство, показва, че това

е директорът на клиниката по изгаряния в „Пирогов“ проф. Огнян Хаджийски. „Това се прави в името на пациентите. Болниците ще се консултират с нас, за да лекуват болните по-качествено и на тях да не им се налага да чакат“, коментира пред в. „Пари“ проф. Хаджийски.

Не е на същото мнение обаче Центърът за защита на правата в здравеопазването. „Така по силата на нормативния акт лечебните заведения са принудени да сключат договор с един човек, да му плащат, без въобще да е ясно за какво и срещу какво“, пише организацията.

Елиминиране на конкуренцията

Поставянето на високи изисквания се явява ефективен механизъм за елиминирането на конкуренцията в лицето на по-малките общински, частни и областни болници, които нямат необходимия ресурс да ги изпълняват. Условието за подписване на договор между болниците и НЗОК по всички скъпо струващи дейности са такива, че да може да се извършват от определени отделения и болници в страната. Именно заради това сдружението на общинските болници алармира преди две седмици за опасността някои клиники да затворят врати под натиска на високите изисквания.

„Дори има условия, които са писани, така, че на тях да

► Поставянето на високи изисквания се явява ефективен механизъм за елиминирането на конкуренцията в лицето на по-малките болници

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

може да отговори само една конкретна болница“, казва д-р Стойчо Кацаров от Центъра за защита на правата в здравеопазването. Той обаче отказа да назове името на тази клиника. Според неправителствената организация като елиминиращи условия се поставят изискванията за отделение по реанимация, вирусологична, патологична и генетична лабора-

тория, които невинаги са необходими. Въпреки това касата дава възможност на лечебните заведения, ако не разполагат с такива, да сключат договор с частни лаборатории в същото населено място.

Незаконен погнус

Центърът предупреди още, че новите разрешителни за дейност на болниците може

да се окажат незаконни, защото не са подписани лично от здравния министър д-р Стефан Константинов, а от неговия заместник д-р Михаил Зортев. Според чл. 48 от Закона за лечебните заведения само здравният министър има право да подпише тези разрешения. От Министерството на здравеопазването обаче обясниха, че д-р Константинов е деле-

гирал права на заместника си, което означава, че разрешенията за дейност на болниците са напълно валидни. Юристите на неправителствената организация не са съгласни. Според тях д-р Константинов няма право да делегира правата освен ако физически не може да изпълни задълженията си.

Елена Петкова
Цветослав Крумов

Премиерът си призна за разговора от последното СРС

„Репортери без граници“ увеличиха увеличеното подслушване

Премиерът Бойко Борисов е върнал на работа митничаря Николай Вучев и не вижда нищо смушаващо в това. „Искам да бъдете спокойни, това да ни е кусурът - че от хилядите, хилядите служители на митницата, които са назначени от бившите правителства, аз за един съм се обадил да кажа, че не е хубаво да го уволнят, защото предишното правителство го е назначило - значи е бил добър“, е коментирал премиерът на правителственото заседание вчера.

Последните компромати

Според последната стенограма, която разпространи в. „Галерия“, премиерът Борисов се е обадил на шефа

на митниците Ваньо Танов с искане Николай Вучев, с когото редовно играе футбол, да бъде възстановен на работа, след като е бил отстранен от поста инспектор на пътническия Терминал 2. След появата на разговора шефът на митниците коментира, че Борисов му се е обаждал за много хора.

Едно дълго обяснение

„Той и преди е играл футбол с мен, но не е махнат. А когато идвам на власт, точно него го махат. И това се води петно за мен, сега според всички тези, които говорят, че, виждате ли, аз съм лобирал в митниците“, обяснява още Бойко Борисов. „Някой друг ще ми назначава кадрите, аз нямам право да се обаждам на никой от вас поради тази теория, която се опитват да кажат!? Защо тогава ходихме на избори, защо тогава ми побеля косата, защо тогава за всяко едно нещо, виждате,

се борим и го правим добре“, реторично попита Борисов.

С това обяснение премиерът реално потвърди, че този разговор е истински. Мнението му за разговора, свързан със собственика на „Леденика“ Михаил Михов - Мишо Бирата обаче продължава да бъде, че е манипулиран.

Опит за удар

Според Борисов стенограмите са изнесени, защото противниците му не могат да намерят за какво друго да се хванат. „Вече стигат до такъв битовизъм - да правят компромати, компилации, да подбират средства, чрез технически средства да правят компрометиращи записи от по няколко разговора“, заявява Борисов. По думите му опитите целят да направят кабинета плах.

Съмнението на службите

Скандалите около премиер-

ските разговори се вихрят в публичното пространство близо месец. Едно от основните неща, които стоят на дневен ред сега, особено след като има косвено признание за едни от тях, е дали разпространените стенограми са истински, или са манипулирани. Вчера шефът на ДАНС Цретлин Йовчев коментира, че според него разговорите са истински. „От това, с което съм се запознал, си имам едни съмнения, че това, което е изнесено като записи, е автентично“, каза Йовчев. Мнението му е, че записите може да са направени незаконно.

Международно осъждане

В същото време международната правозащитна организация осъди увеличеното подслушване. Според данните на прокуратурата през последната година то е с 50%.

Рагослава Димитрова

Отчет 30% от цигарите у нас са нелегални

► Директорът на Агенция „Митници“ Ваньо Танов заяви, че 30% от цигарите, които се продават в България, са контрабанда. По думите му 40% от населените места в България нямат легитимни места за продажба на цигари. Той добави, че за 5 млрд. кџа цигари за миналата година не са платени акцизи.

► Приходите от акцизи върху цигарите за 2010 г. са с 200 млн. лв. по-малко от събраните през 2009. Според Ваньо Танов причината за това се крие в увеличението на акциза, което е стимулирало контра-

бангата. „При всеки 10% вдигане на този данък контрабангата скачала с 4-5%. От началото на 2010 г. акцизът върху цигарите се увеличи с 46%“, коментира митническият шеф.

► Според Танов проблемът с контрабангата на цигари може да се реши, като „Булгартабак“ пусне евтини марки цигари, които да са достъпни за най-бедното население. Друго негово предложение е митническите служби да имат право да образуват гознания за заловени контрабандни цигари. Той ще представи предложенията си следващия понеделник, когато ще се среща с представителите на министерствата на финансите, вътрешните работи и правосъдието.

ЕИБ подкрепя проектната компания за магистралите

Новото дружество трябва да облекчи работата на пътната агенция

Европейската инвестиционна банка е дала препоръки на регионалното министерство какво трябва да се направи, за да може през юни да има работеща компания "Стратегически инфраструктурни проекти". Тя трябва да ръководи три от магистралите. "Преговаряме с банката за всички стъпки по създаването на компанията. Екипът на ЕИБ и на регионалното министерство по-късно ще влязат в детайлите - колко хора ще работят там и т.н.", съобщи строителният министър Росен Плевнелиев. Според него през февруари правителството трябва да одобри създаването на компанията, която ще управлява проектирането и изграждането на магистралите "Струма", "Хемус" и "Черно море". През март или април тя трябва да бъде одобрена и от парламента, като заради нея ще бъде променен Законът за пътищата.

Работа в екип
"Този път България не

иска да прави нещо и после да се обяснява на Брюксел. България иска да бъде партньор. Заедно с Брюксел да произведе трите най-важни бъдещи магистрала." Най-вероятно от банката ще помагат с ноу-хау при работата на компанията.

Министърът обясни за пореден път, че това ще е обектово дружество и че това бил един от най-работещите модели в света за пресиране на големите инфраструктурни проблеми. Магистрала "Черно море" щяла да минава през зони, които влизат в Натура 2000. ЕИБ била тази, която може да интегрира европейските институции, за да бъде разработен качествен проект, който да не наруши биологичното разнообразие, да няма санкции срещу страната ни и да бъде приет и от природозащитниците. Плевнелиев даде пример, че България участва в проектни компании за "Бургас - Александруполис", за "Набуко" и "Южен поток" и че това била нормална практика.

Облекчаване на АПИ
"Агенция "Пътна инфраструктура" има ужасно

► Регионалният министър Росен Плевнелиев и унгарският посланик Юдит Ланг след среща с посланиците от ЕС

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

много работа и ние не й отнемаме компетенции, а просто й помагаме", обясни Плевнелиев. Той обясни, че пътната агенция е свила с 20% персонала

си, че работи също по някои магистрала, ще работи по седемте скоростни отсечки и че трябва да подготви десетки други стратегически проекти.

След срещата с посланиците строителният министър Росен Плевнелиев обясни, че за тази година страната ще има 1.6 млрд. лв. за инфраструктурни

проекти. От тях само 600 млн. лв. ще са пари от държавния бюджет, а останалите ще са от еврофондовете.

Красимира Янева

Транспортният министър увери, че летищата и гарите са готови за Шенген

Александър Цветков успокои, че България не е място с повишена опасност от тероризъм

Летищата и гарите в България отговарят напълно на всички европейски изисквания за сигурност, включително и на критериите за Шенген, обяви министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Александър Цветков след среща с директори на летища и техните служби за сигурност. Направен е преглед на мерките за сигурност и подготовката за Шенген на всички летища с гражданско предназначение.

"Без компромиси"

"Нашите летища имат мерки за сигурност, които напълно отговарят на европейските изисквания. Няма допуснати компромиси и няма да бъдат допускани такива", заяви министърът. Той уточни, че срещата не е предизвикана от конкретни сигнали или заплахи, но бдителността и сигурността никога не са излишни.

Според промените в Закона за гражданското въздухоплаване голяма част от контрола по сигурността минава към самите летища. Цветков увери, че е осигурен плавен преход за тези промени, така че да няма сътресения и пропуски в сигурността.

Той допълни, че МВР и Гранична полиция не се оттеглят от грижата за сигурността, а напротив - така Гранична полиция може да съсредоточи ресурсите си в охрана на обществените зони.

След проверки

За сигурността на летище София отговарят неколкостотин души, без в това число да са включени служителите на МВР. Инсталирани са и 261 камери, с които се контролират всички зони с обществен достъп. Оперативният директор на летище София Николай Кабакчиев заяви, че процедурите по закупуване на металодетекторни решетки и скенери са във финална фаза и инсталирането им ще се осъществи в кратки срокове.

Две проверки на Европейската комисия относно сигурността на летищата през

миналата година са удостоверили, че европейските и шенгенските стандарти са спазени, заяви министър Цветков.

Няма опасност от тероризъм

Направен е преглед и на сигурността на жп гарите, във връзка с което министърът отчете добър синхрон в съвместната дейност с транспортна полиция. Има инсталирани системи за видеонаблюдение на всички по-големи гарии. Всички гарии също вече са пригодени към изискванията на Шенген, освен Капитан Андреево, която ще бъде готова на 9 февруари.

Според Цветков по отношение на морските граници също са изпълнени всички изисквания. Той отбеляза, че за автогарите важат същите изисквания, но изпълнението им е задължение на техните собственици. В заключение министърът заяви, че България не е място с повишена опасност от тероризъм и на този етап не се изисква по-специален режим.

Филип Буров

► Пътуващите през нашите летища трябва да се чувстват "сигурни в собствената си сигурност", обяви Александър Цветков

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Френският президент се зарече да не допусне провал на еврото

Милиардерът Джордж Сорос предупреди, че единната валута ще раздели Европа на две

Въпреки критичната ситуация с дълговете на периферните държави в Европа лидерите на Стария континент получиха подкрепа за действията си за преодоляване на проблемите. На втория ден от Световния икономически форум в швейцарския курорт Давос главният изпълнителен директор на JPMorgan Джеймс Даймън заяви, че правителствата правилно са предприели спешно реструктуриране на дълговете, с което са предотвратили фалит на банките. Междувременно френският президент Никола Саркози заяви, че Париж и Берлин няма да допуснат провал на еврото.

Две Европи

Не толкова убеден в щастливото бъдеще на Европа и общата ѝ валута обаче е милиардерът Джордж Сорос. Според него проблемите с еврото може да доведат до разделянето на Европа на две. „Еврото трябваше да доведе до сближаване, а всъщност доведе до раздалечаване“, каза той. По думите му това означава, че Европа ще се движи на две различни скорости, което ще има политически последици. Еврото няма да отпадне като валута, но това може да задвижи политически сили, които да създадат две Европи, смята Сорос.

Страни като Германия и Франция печелят от слабото евро, тъй като икономиките

► Френският президент Никола Саркози беше категоричен, че заедно с Германия ще защитят единната европейска валута

СНИМКА REUTERS

” Нито канцлерът Ангела Меркел, нито аз ще загърбим еврото. Никога няма да се откажем от него

Никола Саркози, президент на Франция

им разчитат до голяма степен на износа. За периферните страни като Гърция

и Португалия обаче това означава рязко свиване на бюджетните разходи и повисоки данъци.

„Еврото е Европа“

Логично твърда подкрепа за еврото изрази френският президент Никола Саркози. По думите му Франция и Германия никога няма да допуснат еврото да се провали. „Нито канцлерът Ангела Меркел, нито аз ще загърбим еврото. Никога няма да се откажем от него“, заяви в обръщението си към форума

Саркози. „Еврото означава Европа, а Европа означава 60 години мир на нашия континент, затова никога няма да позволим еврото да си отиде или да бъде унищожено“, каза президентът.

„Няма криза на еврото, това е абсолютно ясно“, категоричен беше и председателят на Европейската централна банка Жан-Клод Трише.

Гръцки фокус

Министър-председателят на Гърция Георгиос Папан-

” Няма криза на еврото, това е абсолютно ясно

Жан-Клод Трише, пресегател на ЕЦБ

дреу успокои участниците във форума, че страната не планира да спре плащанията по облигациите си или да ги реструктурира. Той призна, че такава идея е била обсъждана, но заяви,

че това няма да стане. Премиерът обаче добави, че очаква спасителният заем за 110 млрд. EUR, който Атина получи миналия май от Европейския съюз и Международния валутен фонд, да бъде разсрочен, а лихвата - намалена. „Да, ще има удължаване на срока на заема към МВФ и ЕС и условията по него се обсъждат“, обясни той. Гърция се надява да се върне на капиталовите пазари още тази година, каза още Папандреу. □

Австралия въвежда данък заради наводненията

Правителството планира допълнителен налог за хората с по-високи доходи, за да финансира възстановителните работи

Австралийското правителство ще въведе извънреден данък, за да финансира мерките по възстановяването на засегнатите от пороите райони. Разходите по операцията се оценяват на 5.6 млрд. австралийски долара (5.6 млрд. USD), каза министър-председателят Джулия Гилард.

Спорег дохога

От 1 юли в продължение на 12 месеца хората с доходи над 50 хил. австралийски долара ще плащат новия налог. Тези, които са били засегнати от наводненията, ще бъдат освободени от данъка.

► Над 30 души загинаха, а хиляди гомове пострадаха от опустошителните наводнения в Австралия в началото на годината

СНИМКА BLOOMBERG

Допълнителната ставка ще бъде 0.5% за доходи между 50 и 100 хил. австралийски долара и 1% за хората, които печелят над тази сума. Правителството очаква от тази

мярка да получи около 1.8 млрд. австралийски долара.

Въвеждането на новия данък трябва да бъде одобрено от парламента. И в двете камари обаче мнозинството

на правителството зависи от някои малки партии и независими депутати. В същото време основната опозиционна сила е против допълнителния налог.

Свиване на разходите

За да финансира възстановяването на пострадалите райони, правителството смята и да свие бюджетните разходи, каза премиерът. Някои инфраструктурни проекти ще бъдат отложени или отменени, с което ще бъдат спестени около 675 млн. австралийски долара. По-малко ще похарчи правителството и за някои екологични програми.

Угар за икономиката

По предварителни оценки на финансовото министерство брутният вътрешен продукт ще нарасне с половин процентен пункт по-малко през текущата финансова година заради пороите, обяви Гилард. Преките разходи за федералния бюджет в резултат на бедствието се оценяват на 5.6 млрд. австралийски долара.

Огромни части от североизточната част на Австралия бяха залети от придошлите реки в резултат на поройните дъждове в началото на годината. Сериозно пострадаха вгледобивът, селското стопанство и пътната инфраструктура. Повече от 30 души загинаха от водите, а хиляди къщи пострадаха.

Национална трагедия

„Огромните пороци това лято бяха национална трагедия, не просто природно бедствие заради ужасната загуба на човешки животи“, каза Гилард. От федералния бюджет незабавно ще бъдат изплатени 2 млрд. австралийски долара на най-засегнатия щат Куинсланд. Финансова подкрепа се предвижда и за безработните австралийци, които желаят да участват във възстановителните работи, добави премиерът. □

Скандал**И парламентът ще проверява "Петрол холдинг"**

След няколко институции, замесени в спора между основните акционери в "Петрол холдинг" АД - Денис Ершов и Митков Събев, най-новата държавна институция, която беше замесена в казуса, е Народното

събрание. Парламентарната антикорупционна комисия поиска прокуратурата да провери случая. Така след Агенцията по вписванията, няколко съдилища, синдикати, правителство и законодателят в България се намеси в спора между двамата акционери. Официалната версия за спора между Митко Събев и Денис Ершов е общо събрание на

акционерите от 28 юни, когато според литовеца е избрано ново ръководство, а според Събев въпросното събрание не се е състояло. Последваха редица обвинения между двамата стари приятели в източване на дружеството, некомпетентност и използване на политически протекции за решаване на спора в полза на някого от двамата.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Бизнес кредитите остават скъпи

Лихвата по корпоративните заеми в евро се повишава

Средните лихвени нива на новоотпуснатите бизнес кредити се понижават по-бавно спрямо новите заеми за домакинствата, показват данни на Българската народна банка. В края на декември миналата година лихвите по левови заеми за бизнеса са намалели с под 1 процентен пункт спрямо края на 2009 г., докато при потребителските и жилищните кредити спадът достигна 1.4 пункта. При евровите корпоративни кредити дори има повишение на лихвите, докато потребителските поевтиняват.

Евро срещу лев

Лихвите по бизнес кредитите в евро са се повишили през 2010 г. с 0.72 пункта спрямо края на 2009 г. и към 31 декември 2010 г. средното ниво достига 8.81%. На противоположния полюс е лихвата за корпоративните кредити в левове. В края на 2010 г. средното ниво е 8.94%, като намалява с 0.95 пункта спрямо 31 декември 2009 г. "Понижението на лихвите по левови заеми и ръстът за евровите е резонно. Има разминаване на местния пазар и лихвите по депозити в евро не са толкова чувствителни към базовите лихвени проценти на международния пазар

- Euribor и Libor", обяснява Асен Ягодин, зам.-председател на УС на Асоциацията на банките в България и изпълнителен директор на "Юробанк И Еф Джи България" АД. Според него Euribor се е понижил рязко, като в същото време банките се финансират от местния пазар и ресурсът в евро им излиза по-скъпо. "Затова бяха предоговорени нивата на бизнес кредитите в евро, за да са на нивата, на които се набира ресурс", добавя Асен Ягодин. По-бързото понижение на лихвите по левови заеми беше обяснено от банкера с понижението на "Софибор", което от своя страна е довело и до намаление на цената на ресурса в левове, който се е доближил до нивата в евро. "След като финансирането на банките в левове е по-евтино, е нормално да се понижи и цената на кредитите, за да можем да ги продаваме", казва Асен Ягодин.

За домакинствата

През миналата година са се понижали средните лихвени проценти по всички видове кредити за домакинствата. Най-силен е спадът при жилищните кредити в левове. В края на декември 2010 г. сред-

ният лихвен процент на тези заеми е 8.34%, което е с 1.38 пункта по-ниско спрямо края на декември 2009 г. При ипотечните заеми в евро понижението на лихвата е 0.84 пункта до 7.88% средна лихва в края на 2010 г. С еднакви темпове се понижават лихвите по потребителските кредити. "Тенденцията на понижението на лихвите по потребителските и жилищните кредити е нормална и дългоочаквана", категоричен е Асен Ягодин. По думите му

отчетеният ръст на износа е първата светлина в тунела за спад на лихвите по бързооборотните кредити, каквито са потребителските и жилищните. "Това е положителен сигнал и показва, че банките се връщат в играта", добави той. В края на миналата година за заем в левове средната лихва е 12.43%, което е с 1.11 пункта по-ниска стойност от декември 2009 г. При потребителските кредити в евро понижението на лихвата е 1.15 пункта

до 10.27% средна стойност към 31 декември 2010 г. "Има натрупан ресурс, тъй като през миналата година депозитите се повишиха с 12% и тези пари трябва да се продават от банките", казва Ягодин. Според него допълнителен оптимизъм дават очакванията за подобра икономическа среда през 2011 г.

Лихвата по левовите депозити на фирмите се е понижала с 2.43 процентни пункта през миналата година до 4.3% в края на декем-

ври 2010 г. Средният лихвен процент за корпоративните влогове в евро е 3.15%, което е с 1.26 пункта по-ниско ниво спрямо 31 декември 2009 г. По-слабо е понижението на лихвите по депозитите на домакинствата. В края на 2010 г. левовите влогове са със средна лихва 5.84%, което е с 1.66 пункта по-ниско ниво спрямо края на 2009 г. Лихвата по еврови депозити се е свила с 1.15 пункта до 5.01% към 31 декември 2010 г.

Атанас Христоф

Правителството реши да пререгистрира здравните фондове като застрахователи

Европейската комисия е пратила две писма с настояване за законодателната промяна

Правителството реши да пререгистрира дружествата за доброволно здравно осигуряване като застрахователни компании. Предложенията за промяна в Закона за здравното осигуряване са били одобрени на вчерашното заседание на Министерския съвет. Предстои предложението на кабинета да се изпрати в Народното събрание.

Синхрон в законодателството

Изпълнителната власт предлага промени в Закона за здравното осигуряване, с които застрахователните компании да поемат дейността на дружествата за доброволно здравно осигуряване. По този начин частните здравни фондове ще може да предлагат застраховки "Заболяване" и "Злополука". "Целта на тези промени е да се премахне неясната разлика между здравна осигуровка и застраховка, която съ-

ществува нормативно, но не и фактически. Това ще повиши финансовата стабилност на всички компании и ще се увеличат възможностите за избор на пациентите", се казва в мотивите на правителството. От МС твърдят, че до момента България е получила две писма от Европейската комисия, която настоява за се извършат тези законодателни промени.

"Ние изразихме ясно становището си, но явно уп-

равляващите нямат желание да слушат", каза Мими Виткова, председател на УС на Асоциацията на лицензираните дружества за доброволно здравно осигуряване и изпълнителен директор на "ОЗОФ Доверие" АД. По думите ѝ те са готови, ако ги поканят, да кажат всичко отново пред институциите, където тепърва ще се обсъжда предложението. "Имайки предвид "правилата" за работа между Министерския съвет и Народното събрание,

предложението на правителството много бързо ще се превърне в закон", добави Мими Виткова.

По-висок капитал

След промените освен пререгистрация здравноосигурителните дружества ще трябва да повишат и капитала си. Минималното изискване в момента е 2 млн. лв., а с промените се повишава до 4.6 млн. лв. По този начин компанията ще трябва да се пререгистрират и по Кодекса за застраховането. Срокът за

привеждане на дейността в съответствие с новите изисквания е една година. При желание на дружествата те може да вземат и лиценз за други застраховки. Тези, които желаят да се занимават само със здравни застраховки, ще може да запазят наименованието "здравноосигурителни дружества", се казва решението на правителството. "Оттук нататък ще чакаме да видим какви ще са плодотворите на това решение", добави Мими Виткова.

Атанас Христоф

Големите срещу малки акци в софийския "Шератон"

Приетото с гласовете на големите инвеститори увеличение на капитала и издаване на емисия облигации изненада неприятно малките акционери

Малките акционери в софийския "Шератон" са гласували против всичките предложения на съвета на директорите в компанията, става ясно от протокола към общото събрание на "София хотел Балкан". Въпреки това на събранието са приети предложеното увеличение на капитала от 478 536 лв. на 5.26 млн. лв., издаването на емисия облигации за 10 млн. EUR., както и промяна в договора за управление, който урежда плащанията към управляващото хотела дружество - кипърското "Кокари Лимитид". Малките инвеститори са се противопоставили и на включената допълнителна точка от дневния ред на един от акционерите "Интернешънъл Лоджинг ъф България" АД на изпълнителния директор на компанията Димитри Константинопулос да бъде определена годишна заплата от 72 хил. EUR.

Облигационен сблъсък

Според протокола от общото събрание най-много въпроси към мениджмънта е имало относно планираната облигационна емисия. Притесненията на малките акционери са, че след вземането на дълга дружеството трудно ще намери средства за изплащане на дивидент. Зам.-председателят на съвета на директорите Димитри Константинопулос отговаря, че средствата са необходими за финансиране на ремонта на хотел "Метропол" в Белград, който е собственост на компанията.

"Не мога да кажа дали набраните средства ще бъдат използвани само за сръбския хотел на компанията, но идеята е този актив да се развива и затова трябва финансиране", обясни директорът за връзки с инвеститорите в компанията Десислава Ялъмова.

Параметри

Цената, по която ще се записват новите акции, е 3.60 лв. за ценна книга и това би донесло над 17 млн. лв. за "София хотел Балкан". Минимумът, който компанията може да набере от планираната облигационна емисия, е 6 млн. EUR, тъй като само ако този праг бъде преминал, емисията ще се счита за успешна. Срокът на дълговите книжа ще бъде до 20 години, но след третата година компанията ще може да си ги изкупи обратно. Лихвеният процент е определен до 10%

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

годишно.

На общото събрание е гласувано и решение, с което се сключва договор за управление с "Кокари Лимитид", въпреки че КФН е открила процедура по налагане на административна мярка, с която да се задължат акционерите да не гласуват тази точка от дневния ред. Според члена на съвета на директорите в "София хотел Балкан" Панайот Тонев дружеството е предоставило в КФН допълнения към мотивирания си доклад и надзорът не е уведомял, че е наложил принудителните мерки. Затова точката все пак е подложена на гласуване и е приета. Според допълнителните материали, приложени като обяснение,

сумата, която ще получава "Кокари Лимитид", е 250 хил. EUR за дейностите по управление и още толкова по дейностите за техническо споразумение. И двете такси са годишни.

Промяна е претърпял и уставът на дружеството. С неговия съветът на директорите може да реши да увеличи капитала на компанията до впечатляващите 50 млн. лв. Освен това в устава е вписано, че прагът за облигациите, издадени от "София хотел Балкан", е сумата 15 млн. EUR.

Специфика

"София хотел Балкан" е слаболиквидно дружество, което в момента се контролира от кипърската компа-

ния "Кокари Лимитид" с дял от 56.5%. Малко над 15% притежава гръцката "Олимпиа Девелопмънт". Доскоро дяловете на кипърската компания се контролираха от две български юридически лица - "Юропиън хотел Ентерпрайзис" АД и "Интернешънъл Лоджинг ъф България" АД, които имаха почти идентичен процент участие. Останалите дялове са все на малки акционери с под 5%. Именно заради големия дял на мажоритарните акционери компанията не е сред предпочитаните от българските институционални инвеститори. Миноритарните акционери са главно физически лица, останали още от времето на масовата приватизация. ■

Историята на " "

Основният актив на "София хотел Балкан" АД е хотелският комплекс, разположен в идеалния център на София

Хотелът е построен през 1986 г. като част от туристическата верига "Интерхотели-Балкантурист". През 1990 г. с решение на Комитета по туризъм той е преобразуван в ДФ "Шератон София Балкан", а по-късно след решение на Министерския съвет става еднолично

акционерно дружество.

Приватизацията на хотела започва през септември 1996 г., когато АП продава 320 619 акции от дружеството. Купувач на пакета, който е 67% от капитала на дружеството, е корейската "Деу груп", която плаща 22.3 млн. USD, като купувачът поема задължение да вложи още 5 млн. USD до 2001 г.

Други 15% от хотела са приватизирани по линия на масовата приватизация и основен купувач е "Албена инвест холдинг" АД. Собственост на бившия прива-

Акционери

Коментар

“Източването” на “София хотел Балкан” е устойчива корпоративна политика

Представете си, че сте дребен акционер в дружество, което устойчиво се “източва” от мажоритарния акционер. Дружеството обикновено е на загуба, а ако все пак излезе на печалба, дивиденди не се разпределят. Печалбата се реинвестира в нови проекти, т.е. вероятно ще бъде източена по-нататък. Вероятно така се чувстват дребните акционери в софийския “Шератон”. Мажоритарните акционери официално “източват” дружеството с абсурдни договори за търговски и финансови консултации, за ремонт, поддържането и управлението на хотела.

Подобно решение се взе на последното общо събрание на хотела от “уж” икономически независими акционери. “Кокари лимитид”, притежаващ 56.5% от капитала на “Шератон”, ще получава 250 хил. EUR годишно до края на 2017 г. и 15% от общите приходи на дружеството за всяко тримесечие. При тези приходи за какво му са на мажоритарния акционер дивиденди? Защо той трябва да дели печалбата с миноритарните акционери, като може да я запази само за себе си? Наглостта на “независимите” мажоритарни акционери няма граници. Те решават да разводнят капитала, като вземат ре-

Пламен Дерменджиев,
финансист

Увеличаването на капитала на дружеството е поредната подигравка с дребните акционери

шение за неговото увеличение при цена на акция от 3.6 лв., при условие че счетоводната ѝ стойност към 30 септември 2010 г. е над 43 лв. Дребните акционери щели да бъдат защитени, защото можели да си продадат правата, ако не искат да участват в увеличението на капитала. Едва ли ще има търсене на тези права освен от свързани с основния собственик лица. Най-вероятно ще се повтори ситуацията с разводняването на капитала на “Холдинг Варна” АД, когато правата се търгуваха на стойности близо до нулата.

Текстът има аналитичен характер и не е препоръка за покупка или продажба на акции.

Шератон

тизационен фонд станаха малко над 11%. Холдингът продаде дела си през 2003 г. на компании, за които се смята, че са близки до сегашните собственици на хотела. Общо 18% от “Шератон” държавата заделя за удовлетворяване на реституционни претенции. В началото на 2004 г. са приватизирани 811 от останалите 825 държавни акции.

В годините след приватизацията на хотела от корейската фирма “Деу” водещ фактор за търговията с книгата на хотела беше изплащаният годишен

дивидент. Корейските собственици бяха въвели практиката цялата печалба на дружеството да се разпределя като дивидент. Затова и в първите години на БФБ акциите на “Шератон” бяха много интересни за инвеститорите. След влизането във владение в дружеството на гръцките собственици практиката за изплащане на цялата печалба като дивидент се преустанови и поради това дивидентната политика спря да бъде водеща за котировките на компанията.

Мирослав Иванов

Обезценка на кредити извади БАКБ на близо 19 млн. лв. загуба

Заемите с просрочие над 90 дни вече достигнаха 23% от портфейла на банката

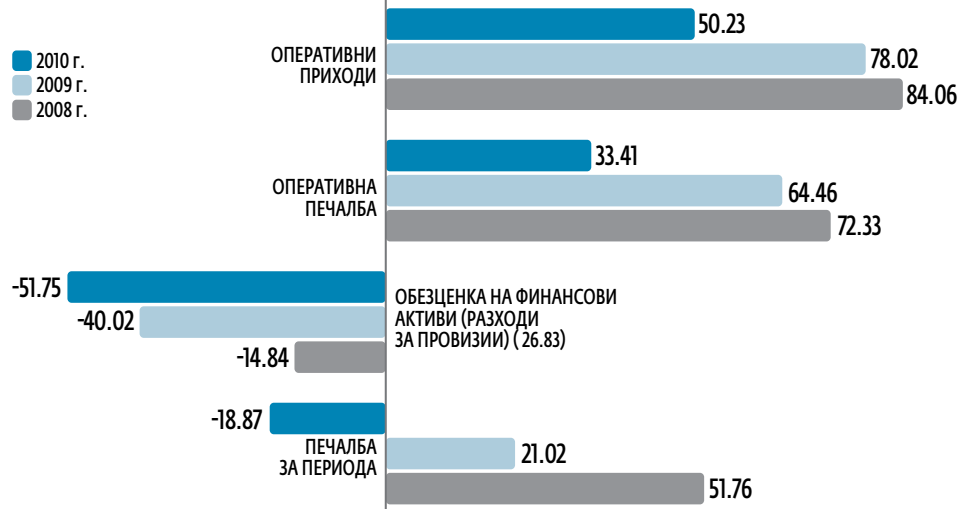
Влошената обстановка на кредитния пазар и увеличението в дела на лошите вземания донесоха загуба от близо 19 млн. лв. за Българо-американската кредитна банка. Това става ясно от допълнителните материали към отчета на дружеството, публикуван на Българската фондова борса. За сравнение през 2009 г. банката отчете печалба от 21 млн. лв.

Начислените провизии за обезценка в банката през 2010 г. са за близо 52 млн. лв., показват данните. Това е ръст с над 10 млн. лв. само за година. “Увеличението на провизиите се дължи основно на нарастването на кредитите в просрочие и продължаващото негативно развитие на имотния пазар в България”, обясняват от банката.

Просрочия

Кредитите в просрочие с повече от 90 дни нараснаха от 9.6% от brutния кредитен портфейл на финансовата институция към декември 2009 г. до 23% към декември 2010 г. През 2010 г. банката е отписала

Динамика на финансовите резултати на БАКБ в хил. лв.

вземания по кредити за 14.28 млн. лв.

Значение

От Българо-американската кредитна банка обявяват, че от ключово значение за икономически растеж у нас ще останат външните фактори, в частност възстановяването в еврозоната, което от своя страна зависи до голяма степен от разрешаването на проблемите с държавните дългове и банковите системи на някои страни членки.

В контекста на положи-

телните прогнози за растеж на българската икономика в средносрочен план обаче се счита, че индивидуалното потребление ще се възстановява с по-бавни темпове.

Бавен растеж

Инвестициите вероятно ще нарастват умерено, като се отчита и усвояването на наличното финансиране от ЕС. Банката има значителна експозиция към икономически сектори като строителството и недвижимите имоти,

чието развитие е в зависимост от гореспоменатите елементи на brutния вътрешен продукт. Ръководството счита, че ще отнеме известно време, преди икономическото възстановяване да се трансформира в устойчива тенденция на възстановяване на банковите активи. Успешното приключване на проблемните случаи през 2011 г. носи потенциал за подобряване качеството на активите и намаляване нивото на провизиите за обезценка.

Печалбата на “ЕМКА” скача с 206% през 2010 г.

Драстичен ръст в експорта стои в основата на успеха, твърдят от компанията

Печалбата преди данъци на “ЕМКА” АД през 2010 г. отбеляза впечатляващ годишен ръст от 206%, достигайки 4.1 млн. лв. Това стана ясно от предварителния финансов отчет на компанията за четвъртото тримесечие, публикуван чрез Българската фондова борса. Така севлиевишкият производител на кабели и проводници се превърна в една от най-динамично развиващите се компании през изминалата година.

Продажби

Нетните приходи от продажби възлизат на 63.5 млн. лв., превишавайки регистрирания през 2009 г. резултат със 79%.

От компанията коментираха за в. “Пари”, че позитивното развитие се дължи на повишаване на ефективността и най-ве-

че на огромния ръст в износа. 50.8 млн. лв. от продажбите на продукти са спечелени от чуждестранни клиенти.

Разходи

Динамиката на разходите по дейността до голяма степен съответства на прогреса при продажбите. Водени от 76% ръст на разходите за материали до 49.5 млн. лв., общите разходи по дейността нараснаха с приблизително същия темп до 59.5 млн. лв.

Прогноза

От компанията отказаха да коментират какви са очакванията за представянето си през текущата година до публикуването на официалния годишен доклад.

Въпреки отчетените положителни данни капиталовият пазар реагира със спад в цената на акциите на “ЕМКА”. След изтъргувани 1280 ценни книжа стойността им се понижи с 2.78% до 3.50 лв. за брой.

206

▶ процента се увеличи печалбата на “ЕМКА” АД в края на последното тримесечие на 2010 г.

63.5

▶ млн. лв. приходи от продажби отчете севлиевишката компания за периода януари - декември 2010 г.

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ИНВЕСТИЦИИ
Инвестирай в България

БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ЗА ИНВЕСТИЦИИ (БАИ) започва подготовката на каталог на големите инвестиционни проекти в страната. Каталогът ще бъде под формата на луксозно печатно издание, предназначено за разпространение както от БАИ, така и от други държавни институции. Ще бъде създадена и електронна база данни, която да бъде на разположение на потенциални инвеститори чрез сайта на БАИ.

Проектите трябва да са с очаквана стойност над 500 хил. лева и да са разпределени в следните категории:

1. Промишленост
2. Земеделие и селско стопанство
3. Транспорт, логистика и инфраструктура
4. Туризм
5. Околна среда и възобновяеми енергийни източници
6. Иновативни и творчески проекти
7. Недвижимост

БАИ е правителствена агенция за насърчване на инвестициите към Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Екипът на БАИ вярва, че планирания каталог ще подпомогне осъществяването на контакти между потенциални инвеститори и български предприемачи, както и между държавни, общински и областни институции, които искат да развият определен инвестиционен проект в техния ресор.

Заинтересованите могат да се обръщат за повече подробности в БАИ на тел. 02 9855572 или на електронен адрес catalog@investbg.government.bg.

Германо-българската камара отличи АББ, “Гео Пауър” и “М+С Хидравлик”

Годишните награди се връчват на фирми и институции, които са подпомогнали контактите между България и Германия

“АББ Аутомейшън”, “Гео Пауър” и “М+С Хидравлик” бяха отличени от Германо-българската търговско-индустриална камара (ГБИТК) за това, че са подпомогнали развитието на двустранните икономически отношения между България и Германия през 2010 г. Призовете им са съответно в категориите голямо, малко предприятие и компания, която не е член на камарата.

Отличените компании работят в сферата на производството на технологии за енергийния сектор, ВЕИ и производството на хидравлична техника, което до известна степен е показателно и за секторите, които са били по-слабо засегнати от кризата и дори са направили значителни инвестиции.

Годишните Награди на германската икономика на ГБИТК се определят след оп-лайн гласуване сред членовете на камарата, които към момента вече са 450.

Големият победител

Компанията “АББ Аутомейшън”, която получи най-голямата награда, е част от структурата на групата АББ - лидер в технологиите за високо напрежение и автоматизация. Тя е отличена за инвестицията си от 20 млн. USD в нова производствена база. Фабриката, която е с площ 20 хил. кв. м, се намира в индустриалната зона “Раковски” край Пловдив. Благодарение на направеното

► “АББ Аутомейшън”, част от групата АББ, беше отличена за инвестицията си от 20 млн. EUR в производствената база в пловдивската индустриална зона “Раковски”

ното вложение само през 2010 г. са открити общо 309 нови работни места, като към момента за компанията работят над 400 служители.

В България АББ функционира чрез 3 производствени бази, разположени в Раковски, Петрич и Севлиево, като в тях работят около 800 души. Компанията има и два офиса - в София и Варна. В края на 2010 г. АББ отчете около 15% увеличение в обема на дейността на компанията в България. “За 2011 г. очакваме нов ръст от 20% на годишна база”, коментира Петер Симон, регионален мениджър на АББ за България, Румъ-

ния и Молдова.

Енергия от вятъра

Сред малките компании - членове на ГБИТК, бе отличена българо-германската “Гео Пауър” за изграждането на ветроенергийния парк “Св. Никола”. Той се намира в района на Каварна и е с мощност 156 мегавата, като капацитетът му за годишно производство е 340 гигаватчаса. Инвестицията в проекта, който беше открит през март 2010 г., възлиза на 270 млн. EUR. Изграждането на вятърния парк е създавало 250 временни и 20 постоянни работни места, като в рамките на проекта са сключени договори на стойност 40 млн. EUR с български подизпълнители, отчитат от компанията. Оттам отбелязват още, че през миналата година са направили икономия от 300 хил. т въглеродни емисии.

Европейски инвестиции

Дружеството “М+С Хидравлик”, което се занимава с производство на хидравлични мотори и аксесоари, получава награда за това, че през 2010 г. в компанията е внедрено ново технологично оборудване с финансовата подкрепа на Европейския съюз на стойност близо 5 млн. лв. В резултат от направената инвестиция броят на работните места в рамките на компанията се увеличава с 10% на годишна база. От “М+С Хидравлик” освен това отчитат 81% ръст на продажбите си в Германия за последните 9 месеца на 2010 г.

Дарина Черкезова

Утешително Кои бяха номинираните

► В категорията “голямо предприятие” сред номинираните бяха още “ЕЦЕ Прогрессив Менеджмент България” (за инвестицията от 220 млн. EUR в “Мол Сердика Център”), “Лигл България” (за вложения в търговски обекти в размер на 400 млн. лв.), “Щека Електроник България” (за инвестиция в нова SMD линия и увеличаване на служителите с 35%), “ВИТТЕ Аутомотив България” (за инвестиция

от 21 млн. лв. в автомобилната индустрия).

► При малките предприятия номинирани са били още “Амет” (за инвестиция от 160 хил. EUR в стругови и фрезови машини, увеличаване на производството с 60% и на износа с 30%), “Кастинг Технологджи” (за въвеждане на специална програма за обучение), “Джебел 96” (за инвестиции в строителство и въвеждане в експлоатация на нов бояджийски цех на стойност близо 712 хил. EUR и увеличаване на производството с 52%), “Осцеола” (за повишаване на произ-

водството с 40%, инвестиция в нова ERP система и за увеличаването на броя на служителите от 10 на 136).

► При фирмите, които не са членове на ГБИТК, номинирани са били само две компании. За награда в категорията се е борил и производителят на матраци “Тег Бег” (за откриване на два магазина в Берлин и Хамбург и за значителни продажби на продуктите на компанията в Германия). Една от гордостите на фирмата е това, че с нейни продукти е бил оборудван хотел Dom срещу Кьолнската категорията.

Призове Какво се случи досега

► През последните няколко години сред носителите на Наградите на германската икономика в България са:

- 2004 г. - “Пирин Текс” и “Фесто Производство”;
- 2005 г. - “Софарма” и “Болярка Велико Търново”;
- 2006 г. - “Сименс”, “Спесима” и “Макском”;
- 2007 г. - “Либхер Хаусгерете Марица”, “Елиттур” и “Петров ПМ”;
- 2008 г. - “Вестникарска група България”, “Филкаб”, “Сън Сервиз”;
- 2009 г. - “Аурубис България”, “Иксетик”, “Тандем-В” и “Шарлопов Хотелс” (специална награда за български инвестиции в Германия).

► През 2010 г. отчетохме 15% ръст, а в края на 2011 г. очакваме увеличение от още 20%, казва Петер Симон, регионален мениджър на производителя на технологии за високо напрежение и автоматизация АББ

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

„Роснефт” и Exxon Mobil ще работят в Черно море

Двете компании подписаха споразумение за 1 млрд. USD за проучване и добив на нефт и газ край Краснодар

Руският енергиен гигант „Роснефт” и американската Exxon Mobil подписаха споразумение за създаването на смесено предприятие, което ще проучва и разработва петролни и газови находища в Черно море. Стойността на сделката е 1 млрд. USD.

Проектът

Компаниите ще проучват площ от 11.2 хил. кв. км в района на Краснодар, като очакванията им са да открият около 1 млрд. т нефт и газ, основно нефт. Смесеното предприятие ще използва технологиите на щатската компания. Проучванията ще стартират още тази година, а първата платформа може да започне да работи до края на 2012 г. „Роснефт” и Exxon Mobil подготвят и други проучвания на други места, каза президентът на „Роснефт” Едуард Худайнагов. В момента двете компании работят заедно край Сахалин.

Участие

Самото подписване на сделката стана на Световния икономически форум в швейцарския курорт Давос. Подписи под документа положи Худайнагов и президентът на развойната компания Exxon Mobil Development Company Нийл Дъфин в присъствието на заместник министър-председателя на Русия Игор Сечин и главния изпълнителен директор на Exxon Рекс Тилърсън. Щатската компания ще инвестира 1 млрд. USD в проучванията, а по-нататъшните вложения ще бъдат уточнени преди започване на производството, каза Тилърсън. „Роснефт”

ще получи 66% от бъдещото производство, а 33% ще бъдат за Exxon Mobil.

Инвеститори

Според вицепремиера Сечин около 20% от огромните руски залежи на въгледорожди в момента са в ръцете на международни инвеститори. В средата на януари „Роснефт” подписа подобно споразумение с британската BP. Двете компании ще проучват заедно три блока в Северния ледовит океан. В Давос сделката беше разширена, като страните се споразумяха да изградят арктически технологичен център, който да се занимава с безопасността, околната среда и процедурите за действие при критични обстоятелства. Те решиха и да задълбочат сътрудничеството помежду си, включително и чрез изпълнението на общи проекти на трети пазари.

Технологии

„Технологиите на Exxon Mobil ще допълнят опита и ресурсите на „Роснефт”. Разработването на този район ще бъде трамплин за разработването на целия черноморски басейн”, каза Сечин. По думите му за това ще са необходими усилията на много държави и компании в региона. Рекс Тилърсън също потвърди, че американската фирма ще предостави технологиите на смесеното предприятие. „Exxon Mobil ще осигури технологиите, оценката на проекта и иновациите, с което ще допълни опита на „Роснефт” в региона”, каза той. □

В съда

Партньори на BP са против сделката с „Роснефт”

► Партньорите в руското смесено предприятие на BP в Русия TNK-BP са поускали от лондонски съд да блокира споразумението на британската компания с „Роснефт”, стана ясно вчера. Според тях сделката нарушава две основни клаузи от общото им споразумение.

► Съгласно договора им BP е трябвало да представи подробно писмено обяснение на плановете си за проучвания в Северния ледовит океан на управленските органи на TNK-BP, преди да подпише споразумението с „Роснефт”. Смесеното предприятие има право да отхвърля груга проекти на BP в Русия.

► Другото нарушение засяга клаузата, според която TNK-BP е единственият ключов партньор на британската фирма в Русия. Подписването на стратегически алианс с груга компания противоречи на това изискване, твърдят партньорите.

► Съдът ще гледа иска за блокиране на сделката за 16 млрд. USD на 1 февруари.

► В момента „Роснефт” и Exxon Mobil работят заедно край Сахалин, подготвят общи проекти и на други места

ЧИМКИ BLOOMBERG

Lenovo и NEC официално обявиха, че създават смесено предприятие

Китайската и японската компания ще произвеждат заедно персонални компютри

Най-големият производител на персонални компютри в Китай Lenovo и японската NEC се споразумяха да създадат смесено предприятие в Япония, съобщиха двете компании. Неофициална информация за това се появи преди няколко дни. Lenovo ще инвестира 175 млн. USD в сделката чрез издаването на 281.1 млн. нови акции на името на NEC, като ще

получи 51% от Lenovo NEC Holdings BV. И двете компании ще прехвърлят японските си активи в новото предприятие.

Добре за всички

Сделката ще увеличи продуктите портфейли на двете дружества и ще разшири дистрибуторската им мрежа. Споразумението с NEC идеално се вписва в стратегията ни, казаха от Lenovo. От една страна, то ще подсили приоритетен за компанията бизнес като компютърния, а от друга, ще й осигури нови възможности за разширяване

в Япония. Според NEC пък Lenovo е точният партньор в точния момент. Споразумението ще доведе до намаляване на разходите на компютърното й подразделение, което за последните две финансови години отчита загуби.

Предстоящо

Смесеното предприятие ще бъде създадено чрез отделение на РС бизнеса на NEC. Работниците ще продължат да произвеждат компютри във фабриката на NEC край Токио „в краткосрочен план”, каза президентът на NEC Нобухиро Ендо.

Марките Lenovo и NEC ще продължат да се използват. Президентът на NEC Personal Products Хидею Такасу ще бъде президент и главен изпълнителен директор на смесеното предприятие, а президентът на Lenovo Япон Родърик Лапин ще стане изпълнителен председател. Сделката се очаква да бъде официално подписана на 30 юни.

Lenovo и NEC са решили да обсъдят евентуално сътрудничество и в други сфери, включително разработката на нови устройства, като таблети и смартфони. □

► Сделката ще засили позициите на най-големия китайски производител на компютри Lenovo на японския пазар

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Януари	Февруари
Суров петрол	NYMEX	USD/б	87.15	87.15
Брент	ICE	USD/б	98.78	98.78
Газов	ICE	USD/т	830.25	830.25
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4.4	4.41
Бензин 95	NYMEX	USD/т	846	-
Нафта	NYMEX	USD/т	824	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Януари
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	314.43
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	259.88
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	231.36
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	3764.55
Kafo		NYBOT	USD/m	3388.00
Кафе	Arabica	NYBOT	USD/m	5218.25
Соя	No.2	ICE	USD/m	508.89
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	810.00

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ABE - Австралийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	9490	9528.5
Калай	LME	USD/т	29195	29175
Олово	LME	USD/т	2490	2441.75
Цинк	LME	USD/т	2251	2275.5
Алуминий	LME	USD/т	2391	2423
Никел	LME	USD/т	26800	26791
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2265	2235

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/т.р.у.	1334.25	1334.85
Сребро	LME	USD/т.р.у.	27.67	27.71
Платина	LME	USD/т.р.у.	1804.7	1809.7
Паладий	LME	USD/т.р.у.	813.5	815
Родий	LME	USD/т.р.у.	2430	2425

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 kg; 1 bu. царевица = 25.4016 kg; 1USD = 1 U.S. cent
1bu. олово = 15.4224 kg; 1lb. = 0.4536 kg; 1cwt = 50 kg; 1gal. = 3.785 l; 1MT = 1000 kg

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Австралийски долар	AUD	1	1.48812
Бразилски реал	BRL	10	8.79183
Канадски долар	CAD	1	1.46812
Швейцарски франк	CHF	1	1.56441
Китайски ренминби юан	CNY	10	2.24437
Чешка крона	CZK	100	2.73667
Датска крона	DKK	10	2.62454
Британска лира	GBP	1	2.30314
Хонконгски долар	HKD	10	1.91786
Хърватска куна	HRK	10	2.64609
Унгарски форинт	HUF	1000	2.08121
Индонезийска рупия	IDR	10000	1.64960
Индийска рупия	INR	100	3.30759
Японска йена	JPY	100	1.78321
Южнокорейски вон	KRW	1000	1.29502
Литовски литас	LTL	10	5.66448
Латвийски лат	LVL	1	2.75547
Мексиканско песо	MXN	10	1.20780
Малайзийски рингит	MYR	10	4.77206
Норвежка крона	NOK	10	2.48470
Новозеландски долар	NZD	1	1.10812
Филипинско песо	PHP	100	3.37456
Полска злота	PLN	10	4.89839
Нова румънска лея	RON	10	4.56404
Русска рубла	RUB	100	4.85528
Шведска крона	SEK	10	2.17769
Сингапурски долар	SGD	1	1.13923
Тайландски бат	THB	100	4.94496
Турска лира	TRY	100	9.60860
Щатски долар	USD	1	1.49163
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2.19236

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предходната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.01.2011 г.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Австралийски долар	AUD	1	1.41266	-0.01235
Бразилски реал	BRL	10	8.54373	-0.02658
Канадски долар	CAD	1	1.43274	-0.00220
Швейцарски франк	CHF	1	1.51146	-0.00211
Китайски ренминби юан	CNY	10	2.16643	-0.00522
Чешка крона	CZK	100	8.06861	-0.00699
Датска крона	DKK	100	2.62394	-0.00052
Британска лира	GBP	1	2.27541	-0.00975
Хонконгски долар	HKD	10	1.83044	-0.00583
Хърватска куна	HRK	10	2.63873	-0.00018
Унгарски форинт	HUF	1000	1.76684	-0.03476
Индонезийска рупия	IDR	10000	1.57839	-0.00334
Израелски шекел	ILS	10	3.90853	-0.05537
Индийска рупия	INR	100	3.12668	-0.00111
Исландска крона	ISK			0.00000
Японска йена	JPY	100	1.71715	-0.02183
Южнокорейски вон	KRW	1000	1.28220	-0.00244
Литовски литас	LTL	10	5.66448	0.00000
Латвийски лат	LVL	1	2.77226	-0.00591
Мексиканско песо	MXN	10	1.18842	-0.00232
Малайзийски рингит	MYR	10	4.67376	-0.01109
Норвежка крона	NOK	10	2.46855	-0.01773
Новозеландски долар	NZD	1	1.10262	-0.00593
Филипинско песо	PHP	100	3.23283	0.00571
Полска злота	PLN	10	5.01688	-0.03303
Нова румънска лея	RON	10	4.58362	0.00322
Русска рубла	RUB	100	4.81224	-0.00676
Шведска крона	SEK	10	2.21118	0.00332
Сингапурски долар	SGD	1	1.11443	-0.00172
Тайландски бат	THB	100	4.62743	-0.01318
Нова турска лира	TRY	10	9.02969	-0.02969
Щатски долар	USD	1	1.42595	-0.00365
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2.01431	-0.00148
Злато (1 трой унция)	XAU	1	1905.40000	-0.20000

Обменни курсове на чуждестранните валути към лева за 28.01.2011 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическите и счетоводната отчетност.

Райффайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ Capital Management	Тип	Борса	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 26.01.2011 г.					Цена при обратно изкупуване
			До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райффайзен Долор ShortTerm-Облигации	консервативен	USD	157.62	156.86	156.09	155.70	153.78	153.78
Райффайзен Европолс-Облигации	консервативен	EUR	11.77	11.71	11.65	11.62	11.48	11.48
Райффайзен Глобални-Облигации	консервативен	EUR	82.47	82.07	81.67	81.27	80.07	80.07
Райффайзен А.Р.-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	103.16	102.66	102.16	101.66	100.16	100.16
Райффайзен Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	798.99	795.11	791.23	787.36	775.72	775.72
Райффайзен Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	192.80	191.88	190.96	190.05	183.62	183.62
Райффайзен Глобални-Основни-Акции	високодоходен	EUR	86.87	86.45	86.04	85.62	83.53	83.53
Райффайзен Глобален-Акции	високодоходен	EUR	168.67	167.86	167.05	166.23	162.18	162.18
Райффайзен Итчоноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	344.31	342.67	341.03	339.39	327.91	327.91
Райффайзен Европа-Акции	високодоходен	EUR	203.56	202.59	201.62	200.66	193.87	193.87
Райффайзен Новоземни-Акции	високодоходен	EUR	255.65	254.44	253.22	252.00	243.48	243.48
Райффайзен Русия-Акции	високодоходен	EUR	99.12	98.65	98.18	97.70	94.40	94.40
Райффайзен Итчоноевропейски-Облигации	консервативен	EUR	239.75	238.60	237.46	236.32	228.33	228.33

Нататая стойност на акциите на дял е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст/ст	ЦОМ	От началото на годината (не се анюализира)	Доходност и Риск		От началото на публ. продажба (анюализирана)	Начало на публ. продажба
					Спонтанно отклонение	За последните 12 мес.		
Аврон Капитал АД	Смесен - балансиран	5.0827	5.2860	2.60%	15.59%	3.96%	-20.08%	21.01.2008
Аврон Капитал - Совм. Самостоятел. Фонд	фонд в акции	7.5924	7.6304	0.43%	13.99%	11.43%	-8.73%	23.01.2008
Аврон Капитал Югоизточна Европа	фонд в акции	10.1896	10.3424	0.08%	0.09%	1.27%	1.40%	23.09.2009
Актив Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2.3355	2.3355	5.27%	29.30%	-7.51%	-51.37%	12.11.2007
До Актив Високодоходен	Смесен - балансиран	2.7529	2.7529	5.74%	25.85%	-7.72%	-44.65%	12.11.2007
АСТРА АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД	фонд на паричен пазар	11.5239	11.5239	0.46%	0.30%	6.74%	6.35%	06.10.2008
ДО АСТРА КЕШ	Смесен - балансиран	11.1009	10.9352	0.00%	2.35%	10.75%	4.45%	06.10.2008
ДО АСТРА ПЛЮС	фонд в акции	10.5501	10.4558	0.00%	4.09%	2.10%	1.97%	06.10.2008
БенМак Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	14.1161	13.9783	3.15%	5.86%	4.17%	6.75%	14.12.2005
ДО БенМак Фонд 1 Акции и Облигации	фонд в акции	8.7742	8.6873	8.83%	11.00%	5.48%	-2.37%	01.03.2006
ДО БенМак Фонд 2 Акции	фонд в акции	4.4432	4.3992	1.51%	13.48%	-23.79%	-16.38%	21.06.2006
ДО БенМак Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	8.2276	7.9880	2.35%	11.65%	1.77%	-7.68%	05.02.2008
ДО БенМак Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	11.6258	11.2872	3.15%	12.72%	6.85%	4.15%	05.02.2008
ДО БенМак Фонд 5 ЦИЕ	фонд на паричен пазар	12.3194	12.3194	0.41%	0.22%	7.84%	8.73%	03.06.2008
ДО БенМак Фонд 6 Паричен	фонд на паричен пазар	90 2 2	90 2 2					
Болкан Капитал Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	82.6847	82.3953	-0.01%	1.11%	-0.51%	-4.14%	20.11.2006
ДО БМБ Балансиран Капитал	фонд в акции	50.0777	49.8213	2.58%	1.91%	-3.25%	-11.93%	20.11.2006
ДО Европа	фонд в акции	64.6413	64.3181	0.06%	4.78%	-12.20%	-10.65%	03.10.2007
Вичев Мениджмънт Капитал ЕАД	фонд в акции	99.8078	99.8078	3.21%	3.07%	-1.66%	0.16%	04.01.2007
ДО Вичев Високодоходен фонд	Смесен - балансиран	79.7072	78.5204	0.52%	2.30%	-4.37%	-6.50%	25.06.2007
ДСК Упитание на активи АД	фонд в облигации	1.3345	1.3329	0.80%	0.69%	5.89%	5.74%	01.12.2005
ДО ДСК Сандвич	Смесен - балансиран	1.12200	1.1528	2.21%	3.77%	3.86%	2.20%	01.12.2005
ДО ДСК Ракетж	фонд в акции	0.80553	0.79356	4.39%	7.93%	3.73%	-4.50%	01.03.2006
ДО ДСК Имоти	Смесен - консервативен	0.76440	0.75982	1.23%	2.85%	4.33%	-8.95%	07.03.2008
ДО ДСК Евро Актив	Смесен - консервативен	1.05936	1.05619	0.25%	0.34%	2.97%	3.27%	07.05.2009
Едина Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	102.8953	101.875	3.04%	6.26%	-1.19%	0.46%	07.12.2005
ДО Едина Балансиран Евро Фонд	Смесен - балансиран	106.8224	105.7594	2.54%	5.36%	-3.53%	1.25%	06.03.2006
ДО Едина Балансиран Долор Фонд	фонд в акции	89.035	87.6883	5.18%	9.03%	-2.08%	-0.87%	20.06.2005
ДО Едина Високодоходен Фонд	фонд на паричен пазар	125.5030	125.5030	0.64%	0.36%	8.33%	7.25%	31.10.2007
ДО Едина Фонд Паричен Пазар	Смесен - консервативен	94.9963	94.6167	0.18%	1.78%	3.55%	-1.74%	01.02.2008
ДО Едина Долор Фонд	Смесен - консервативен	108.6047	108.1707	0.48%	0.34%	5.72%	5.30%	01.07.2009
ДО Едина Еврофонд	фонд в акции	101.9588						

Регионални индекси

Равнопретезленият индекс продължи възхода

BGTR30: 336.32

▲ **+0.79%**

Водещият индекс в Русия добави 12 пункта

RTS: 1905.99

▲ **+0.63%**

Румънският бенчмарк обрна посоката в края на сесията

BET: 5750.61

▲ **+0.14%**

Резултат

"Вапцаров холдинг"

▶ Плевенското холдингово дружество отчете повече приходи през 2010 г., показва неконсолидираният отчет. През миналата година холдингът има 504 хил. лв. общи приходи спрямо 489 хил. лв. през 2010 г.

Акция на геня

"Руен холдинг"

67%

▶ процента се понижила акциите на "Руен холдинг" само в рамките на една сесия. По позицията на дружеството беше сключена една сделка за 400 лота

Световни индекси

Английският бенчмарк се повиши

FTSE100: 5984.32

▲ **+0.25%**

Водещият индекс в Париж последва оптимизма в Европа

CAC40: 4074.49

▲ **+0.63%**

Технологичният индекс продължи възхода

Nasdaq: 2744.18

▲ **+0.17%**

Суровина

Петрол

▶ Американският лек суров петрол зазуби над 1% до 86.3 USD за барел, а в същото време в Лондон сортът Брент добави 81 цента към цената си и достигна 98.72 USD за барел. Разликата между двата сорта нефт достигна исторически рекорд.

Стока на геня

Памук

3.6%

▶ се повишиха фючърсите на памука с доставка през март и достигнаха исторически връх. Цената прескочи 3810 USD за тон

Колебания за Dow Jones около границата от 12 хил. пункта

Бенчмаркът на българския пазар проби психологическите 400 пункта по време на вчерашната сесия

Американските акции се люшкаха между повишения и понижения в началото на вчерашната сесия в Ню Йорк. След като в сряда щатският индекс на сините чипове Dow Jones Industrial Average (DJIA) успя да пробие психологическата граница от 12 хил. пункта, в ранната вчерашна търговия в Ню Йорк бенчмаркът отново успя да прескочи заветната летва. Измерителят се изкачи над нивото от 12 хил. пункта за първи път от юни 2008 г. насам.

Търговията започна с минимален ръст, съобщи агенция Bloomberg, като в 10.12 ч местно време DJIA се котираше с печалба от 0.1% на ниво 11 989 пункта. Последва

известно навакване и нов пробив на психологическите 12 хил. пункта, като в 17.50 ч българско време измерителят беше на ниво 12 012 базисни точки. Широкият индекс S&P 500 също добави само 0.1% и достигна 1297.66 базисни точки.

Макроганни

В основата на колебанията на щатските индекси бяха излезлите данни за пазара на труда в САЩ. Данните показаха, че заявленията за обезщетение при безработица са се повишили повече от очакваното и през миналата седмица са били подадени 454 хил. молби. Ръстът от 51 хил. молби е най-големият седмичен скок от септември 2005 г., показват данните на агенция Reuters. Прогнозата на икономисти беше исканията за обезщетения да са 405 хил. Допълнителен натиск оказа и пониженият кредитен рейтинг на Япония.

Западноевропейските

борси отчетоха ръст. В Лондон FTSE 100 добави 0.34% до 5989.74 пункта, а френският бенчмарк CAC 40 се повиши с 0.43% и достигна 4066.29 базисни точки. В Германия DAX добави 0.55% към стойността си до 7166.83 пункта.

У нас

На Българската фондова борса не липсваше оптимизъм, като водещият индекс Sofix прескочи летвата от 400 пункта. Последно бенчмаркът у нас беше над границата на 14 май 2010 г. По време на вчерашната сесия най-старият индекс на Българската фондова борса достигна 402.31, но в крайна сметка върна малко от спечеленото и затвори на ниво 399.95 пункта. Вчерашният български бенчмарк се повиши с 0.84%, което е пети пореден ръст. От началото на 2011 г. Sofix добави 10.4% към стойността си.

Атанас Христов

▶ Основната причина за колебанията на индексите в САЩ бяха данните за заявленията за обезщетение при безработица

СНИМКА REUTERS

Сделка

▶ Рентабилността на покупката на природен газ за доставка през април и продажбата му през ноември се свлече в сряда до 0.375 USD за 1 млн. тмв на борсата в Ню Йорк. Така разликата в цените на двата фючърса достигна своята най-ниска стойност от 2004 г. насам. Само година по-рано тя възлизаше на 0.72 USD. Около 16 ч българско време цената на горивото с доставка през април се понижи с 0.082 USD до 4.426 USD, докато зимната доставка на петрол се понижи със 0.073 USD до 4.792 USD. Спадът кара все повече фирми да се разколебават в строежа на нови складови съоръжения, като същевременно вещае появата на сбръхпредлагане. Цените на природния газ не изглеждат толкова привлекателни и това със сигурност ще се отрази на планирането на складирането му и строежа на нови складови съоръжения

СНИМКИ BLOOMBERG

Цена (HCA) на негустрибутивна единица клас А за 26.01.2011 г.		
PIONEER Investments Pioneer Funds и Pioneer P.F.	Pioneer Funds и Pioneer P.F.	
	USD клас	EUR клас
Pioneer Funds - Американски Фонд Пауинър	5,91	4,32
Pioneer Funds - Акции от Средиземноморския регион и Развиваща се Европа	28,26	20,64
Pioneer Funds - Японски акции	2,76	2,02
Pioneer Funds - Акции на развиващи се пазари	11,38	8,31
Pioneer Funds - Акции Китай	12,72	9,29
Pioneer Funds - Акции от Азия без Япония	9,37	6,84
Pioneer Funds - Европейски потенциален	116,84	85,34
Pioneer Funds - Американски компании със средна капитализация	8,23	6,01
Pioneer Funds - Водещи Европейски Компани	7	5,11
Pioneer Funds - Глобален екологичен	215,15	157,13
Pioneer Funds - Облигации на развиващи се пазари	12,65	9,24
Pioneer Funds - Американски Високодоходен	9,54	6,97
Pioneer Funds - Стратегически доход	9,26	6,76
Pioneer Funds - Европейски корпоративни облигации	9,74	7,11
Pioneer Funds - Европейски облигации	10,34	7,55
Pioneer Funds - Краткосрочен в щатски долари	6,13	4,48
Pioneer Funds - Краткосрочен в евро	8,37	6,12
Pioneer Funds - Глобален селективен	75	54,78
Pioneer P.F. - Евро ликвидност		51,08
Pioneer P.F. - Глобален дефанзивен 20	8,22	6
Pioneer P.F. - Глобален балансиран 50	68,5	50,03
Pioneer P.F. - Глобален промени		52,8
Pioneer Funds - Стоков Алфа	68,87	50,3
Pioneer Funds - Глобални Облигации Агрегатен	86,64	63,28
Pioneer Funds - Европейски акции стойност		72,99
Pioneer Funds - Американски ръст фундаментален	113,93	83,21
Pioneer Funds - Глобален гъвкав	96,72	70,64
Pioneer Funds - Абсолютна доходност мулти стратегия		54,8
Общо активи от директни продажби на Pioneer Funds и Pioneer P.F. в България (без продукт Аванзарг)	€ 91 750 346	

С условията за инвестиране в Pioneer Funds (Фондове "Пауинър") и Pioneer P.F. (Пауинър П.Ф.) можете да се запознаете във всички клонове на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД или на адрес www.pioneerinvestments.cz/bg. УниКредит Булбанк АД създаде безплатната телефонна линия 0 800 14 000 (Телефонната линия е на цената на един градски разговор, независимо откъде се обаждаме.). Предшните резултати от дейността на Фонда нямат по необходимост връзка с бъдещите резултати от тази дейност. Стойността на инвестициите и доходът от тях могат да се повишат, но и понижат без гаранция за печалба и при съществуването на риск за инвеститорите да не си възстановят пълния размер на вложените от тях средства. Инвестициите във Фонда не са гарантирани от гаранционен фонд, създаден от държавата, или с друг вид гаранция.

18 ТЕНДЕНЦИИ

България е на 43-то място в света по златни резерви

Страната ни държи 39.3 т от скъпоценния метал, докато световният лидер САЩ притежават 8133.5 т

Денвър, в златния резерв в Уест Пойнт и в Службата за проби на метали в Сан Франциско. Общият им резерв се оценява на около 349 млрд. USD.

Челната тройка

На второ място след САЩ е най-голямата европейска икономика - Германия. Централната банка на страната държи 3401.8 т злато, което се оценява на близо 146 млрд. USD. Притежаваното от Германия злато представлява 71.2% от общите й резерви. На трето място се нарежда Международният валутен фонд (МВФ). Организацията, в която членуват 185 страни, притежава 2827.2 т от скъпоценния метал, или около 121 млрд. USD. През последните 25 години фондът промени политиката си по отношение на златото, но запазва стабилни резерви с цел стабилизиране на международните пазари и подпомагането на националните икономики. В края на 1999 г. например МВФ продаде част от златните си резерви, за да подпомогне тежко задлъжнелите страни.

Притежаваните от Европейската централна банка 501.4 т злато я поставят на 12-о място в света. Това представлява около 29.3% от всичките й резерви.

На резервите си от злато най-много залага Португалия. Въпреки че не попада в Топ 10 по притежавано злато, 82.1% от общите й резерви са в злато. Тя се нарежда на 14-о място в

Равносметка Дейности на Световния съвет по злато

- ▶ Световният съвет по злато е организация, занимаваща се с развитието на пазара в златната индустрия.
- ▶ В него членуват най-големите в света златодобивни компании.
- ▶ Членовете му произвеждат около 60% от скъпоценния метал в света.
- ▶ Организацията е базирана във Великобритания, но осъществява дейност и в Индия, Далечния и Близкия изток, Европа и САЩ.

▶ Само за миналата година златото е увеличило цената си с 29% на фона на несигурните фондови пазари и дълговата криза в Европа

СИМКА BLOOMBERG

501.4

▶ т злато притежава Европейската централна банка, с което се нарежда на 12-о място в света

света с 382.5 т.

Възходът на златото

Цената на златото достигна през декември 2010 г. рекордна стойност от 1432 USD за тройунция. Така само за миналата година скъпоценният метал е увеличил цената си с 29% на фона на несигурните фондови пазари и дълговата

криза в Европа. Най-големите притежатели на злато са централните банки на страните, международни институции и правителства. Техните златни резерви се оценяват на общо 16.5% от световните, или около 29 978 т, показват още данните на Световния съвет по златото, който е ключов индикатор за развитието на пазара.

▶ Топ 10 на страните с най-големи златни резерви

Позиция	Държава	Злато (в тонове)	Дял от общите резерви в чужда валута
1	САЩ	8133.5	75.2%
2	Германия	3401.8	71.2%
3	МВФ	2827.2	
4	Италия	2451.8	69.6%
5	Франция	2435.4	67.2%
6	Китай	1054.1	1.8%
7	Швейцария	1040.1	17.6%
8	Русия	784.1	7.2%
9	Япония	765.2	3.1%
10	Холандия	612.5	59.6%

Източник: Световен съвет по злато

Корпоративни съобщения и обяви на гържавни институции

Управляващо дружество „СЕНТИНЕЛ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ АД уведомява притежателите на дялове и инвеститорите, че на 26.01.2011 г. е представило на КФН тримесечни отчети към 31.12.2010 г. на Договорен фонд „Сентинел – Принципал“ и Договорен фонд „Сентинел – Рапиу“. Отчетите са на разположение на адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 56, ап. 3, всеки работен ден от 10.00 до 16.00 часа и на адрес: www.sentinell-am.bg.

„Булленд Инвествънтс“ АДСИЦ уведомява акционерите на дружеството и инвеститорите, че на 27.01.2011 г. е представило на КФН тримесечен отчет към 31.12.2010 г. Отчетът е на разположение на адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 56, ап. 3, всеки работен ден от 10.00 до 16.00 часа и на адрес: www.bulland.bg.

ОБЩИНА - ПЛЕВЕН

На основание Решение № 1154 от 21.12.2010 г. на Общински съвет – Плевен,

ОБЯВЯВА:

Нов публичен търг с явно наддаване за продажба на общинското участие в търговско дружество „ДКЦ-Плевен“ ЕООД - гр. Плевен, по реда на Наредбата за търговете и конкурсите при начална тръжна цена в размер на **630 000 лв.** и стъпка на наддаване 50 000 лв. при следните условия:

1. Тръжна документация за участие се получава в Център за административно обслужване на Община Плевен, пл. „Възраждане“ № 4 срещу документ за платена такса в размер на 240 лева с ДДС или с платежно нареждане по сметка IBAN BG31 UNCR 9660 3211 9710 16, BIC UNCRBGSF, Код на плащане 44 7000 в УниКредит Булбанк, клон - гр. Плевен, всеки работен ден от 16.30 часа, в срок до **14.02.2011 год.**

2. Предложения за допускане и участие в търга да се подават в запечатан непрозрачен плик в Център за административно обслужване на Община Плевен, в срок до 17.00 часа до **21.02.2011 год.**

3. В срок до **28.02.2011 год.**, допуснатите до участие в търга кандидати могат да получат информационен меморандум в Център за административно обслужване на Общината, за което им се издава сертификат за регистрация.

4. Определя депозит за участие в търга в размер на 63 000 лв. и краен срок за внасянето му до 16 часа до **07.03.2011 год.**, чрез превод по банкова сметка, посочена в тръжната документация.

5. В срок до 17.00 часа на **07.03.2011 год.**, кандидатите получили сертификат за регистрация могат да подават предложения за участие в търга, съдържащи документите посочени в тръжната документация.

6. Търгът да се проведе от 10.00 часа на **08.03.2011 год.** в Актовата зала на Община Плевен на I етаж, пл. „Възраждане“ № 2, гр. Плевен.

За допълнителна информация: Община Плевен, стая № 8, отдел „ОПКП“, тел./факс **064/881 296**

Пълният текст на решението е публикувано в „Държавен вестник“ брой № 8 от 25.01.2011 год. и на сайта на Община – Плевен – **www.pleven.bg**.

ОБЩИНА - ПЛЕВЕН

На основание Решения № 1143, № 1144, № 1155 и № 1165 от 21.12.2010 год. на Общински съвет – Плевен,

ОБЯВЯВА

ПУБЛИЧНИ ТЪРГОВЕ С ЯВНО НАДДАВАНЕ
за продажба на следните общински нежилищни имоти:

№	ОБЕКТИ	Начална тръжна цена /лв./ без ДДС	Стъпка на наддаване /лв./	Депозит за участие /лв./	Срок за закупуване документация и цена /до/лв./ с ДДС	Срок за подаване на предложения /до/	Дата и час на провеждане
1.	Фурна на един етаж със застр. пл.173,00 кв.м. Парц. IV, кв.53 с. Николаево	30 700	1 000	3 070	I търг 21.02.11 г. 120 лв.	24.02.11 г.	28.02.11 г. 10,00 часа
					II търг 21.03.11 г. 120 лв.		
2.	Сграда – клуб с игн. 56722.654.3.20 застр. пл.71 кв.м.ж.к.Споргозия до бл.94	56 100	3 000	5 600	I търг 21.02.10 г. 180 лв.	24.02.11 г.	28.02.11 г. 13,30 часа
					II търг 21.03.11 г. 180 лв.		
3.	Фурна – баня и дворно място от 2 390 м ² . УПИ V, кв.2с. Пелишат	24 000	1 000	2 400	I търг 22.02.11 г. 120 лв.	28.02.11 г.	02.03.11 г. 10,00 часа
					II търг 24.03.11 г. 120 лв.		
4.	Поземлен имот с идентификатор 56722.655.4 с площ 8 270.00 кв.м.; УПИ I, кв. 700 Ж.к. Споргозия	600 000	50 000	60 000	I търг 22.02.11 г. 180 лв.	28.02.11 г.	02.03.11 г. 13,30 часа
					II търг 24.03.11 г. 180 лв.		

Тръжни документации за участие се закупуват от център за административно обслужване на Община Плевен всеки работен ден до 16.30 ч., до посочените срокове за закупуване.
Депозитите за участие се внасят по банкова сметка IBAN BG43 UNCR 9660 3311 9710 10, BIC UNCRBGSF в УниКредит Булбанк, клон Плевен.
За справки: Община Плевен, стая № 8, тел. 881 296;
Пълният текст на посочените решения са публикувани в „Държавен вестник“ брой № 8 от 25.01.2011 год. и на сайта на Община – Плевен – **www.pleven.bg**.

Пари КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

За допълнителна информация и заявки: тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

Цена за публикация: 0.66 лв./колон мм/ без ДДС

АВТОПАРИ

Chevrolet Spark LT

Двигател **регов** 4-цилиндров
 Работен обем **1206 куб. см**
 Мощност **81 к.с./60 kW**
 Въртящ момент **111 Нм при 4800 об./мин**
 Трансмисия **петстепенна механична**
 Тегло **1058 kg**
 Ускорение **0-100 км/ч 12.1 сек**
 Максимална скорост **164 км/ч**
 Среден разход **5.1 л/100 км**
 Емисии CO2 на **км 119 g**
 Цена на тестовия автомобил **19 642 лв.**

ДА БЛЪФИРАШ СМЕЛО

Chevrolet Spark
поражда
настроение

Колко струва емоцията? Какво ще кажете за 16 хил. лв.? Ако обичате да затваряте емоцията си в ламаринена кутия с четири колела и прозорци, през които да виждате усмивки от тротоарите, това, което ще прочетете подолу, определено ще ви хареса. Когато говорим за нови автомобили, споменатата пазарна стойност напомня на информирания потребител едно - скучна визия, липса на характер, дизайнерска проникновеност, клоняща към нула, и опит за удовлетворяване на масовия вкус, което в повечето случаи означава "пълна боза".

Аура

На диаметралната противоположност стои Chevrolet Spark. Не ме интересува с какво е оборудван, нито какъв е двигателят, стига да харчи малко. Просто го наблюдавам и си мисля, че можело да получиш "фънки" дизайн и за малко пари. Представете си го така - Spark изглежда като всяка друга кола от ценовия си сегмент, но на леки наркотици. И това е страхотно, защото той е таргетиран към млади хора, които обичат да се чувстват свободни и вдъхновени. Защо Spark според мен няма да успее да достигне до целевата си група в България? Младите хора тук са разделени на две части - първата се интересува от най-новия премиум SUV, който да компенсира невъзможността на собственика за адекватно общуване, а втората

просто не може да си позволи нов автомобил.

Ако говорим за характер, Spark не е искра, а цял пламък. Той е различен от всичко друго, в което сте сядали. Не като MINI, а по скоро по начина, по който Канал 3 се различава от euronews. Бюджетът на едната медия може да се сравни с парите, която другата дава за почивстващи препарати на офисите си по цял свят, но въпреки това първата намира начин да отстоява позиция, каквато и да е тя. Точно в това Chevrolet Spark е най-добър. Той е наясно със себе си и се е прицелил към една определена група свободомислещи хора, които се чувстват добре в кожата си и не са готови да заменят света си за нищо друго, поне засега.

В гесемката

Ако Chevrolet Spark не изглеждаше по този начин, нямаше да го харесам, защото за същите пари други компании ви дават повече като окачване, позиция на педалите, качество на изработка, шумоизолация, прецизност на управлението и обзор. Проблемът е, че всичко това не говори почти нищо на стандартния младеж на около 20 години, който се чуди кой бар е по-добре да посети след вечерната театрална постановка в университета. На него не му се съобразява с местата за паркиране, с цените на бензина, той дори не иска да си сваля скейтърската

шапка с вирната козирка, докато шофира. Spark няма да го принуждава да прави нито едно от тези неща, защото интериорът е просторен, 1.2-литровият двигател е икономичен, а в страничното огледало се вижда задната гума при паркиране.

Chevrolet Spark е смел автомобил, но за да го заобичате, трябва да го разберете. Той не играе на сигурно, той обича да блъфира и го прави страшно симпатично с пластмасовите акценти в интериора, отговарящи на екстериорния цвят, нестандартния дисплей, разположен зад волана и комбиниран с аналогов скоростомер, яркото синьо осветление, което в очите на околните ви превръща в герой от някое фентъзи, и трилъчевия волан, който би подходдал също толкова успешно и на Corvette.

Когато една жена променя нещо радикално във външния си вид, за нейните приятелки това винаги означава промяна в личния ѝ живот. Точно затова, ако имате Spark, майка ви никога няма да вземе ключовете и да отиде на фризьор с него, защото рискува да породи слухове за по-млад любовник. А тя не иска това. Толкова различен е Chevrolet Spark от всичко останало. Само трябва да го разберете.

Драгомир Попов

Удобно

Някои от версиите на Spark се предлагат с релси за багаж на покрива, които правят външния вид още по-интересен и осигуряват гъвкавост.

Вариации

В най-високото ниво на оборудване LT получавате автоматичен климатик, паркинг асистент, модифицирани брони и 6 тонколони. Шестте въздушни възглавници са серийни.

WEEKEND

Нова ниша

Безплатен сериал стресна филмовата индустрия

Pioneer One е сериал, който застава срещу всички правила на ТВ индустрията. Бюджетът му е от 5000 USD, финансирани от Kickstarter

Сериалите вече не са това,

Те имитират действителността, че да избягаме от реалността поне за малко

20.00 ч вечерта. Прибирате се смазани след 8-10 часа в офиса и умът ви не спира да преизрава ситуации от гения. Единственото, което ви се иска, е да спрете да мислите. Поне за час да изключите постоянния поток от тревоги. А какъв по-лесен начин да се отпуснете от едно бързо сериалче в леглото с чаша чай или една бира връчка? Сериалите имитират действителността до степен, че можем да се идентифицираме с героите, за да избягаме от реалността.

Макар и да се смеем на бабите и майките си, че

гледам турски сериали до забрава, ние не сме по-далеч от тях - когато излезе нов епизод на „Д-р Хаус“ в „Замунда“, за по-малко от час той става един от най-свободните торенти. Американските сериали се превърнаха в любим метод за релаксация на широка аудитория: от 8 до 80 са годините на зрителите им, а социалният им статус е доста разнороден - от продавач до banker. Причините за растящата им популярност са много. Форматът им подхожда на времето и способността за концентрация на съвре-

менния човек. Една серия отнема двойно по-малко време от пълнометражен филм и отговаря на нуждата ни от бързо и неангажиращо развлечение.

Освен това сериалите просто са добри. „Телевизията има по-добри сценаристи и актьори от повечето пълнометражни филми, които съм гледал“, споделя фантастът Орсън Скот Карг, автор на бестселъра „Играта на Ендър“. А да получиш качеството на кинофилм, компресирано в 45 минути, е нещо доста ценно за модерния човек.

Теогора Мусева

„Посетителите“ (V)*

Някои сюжетни линии никога не остаряват - неосъществена любов, разменени идентичности, хора гущери от Космоса... V започва с облекчените лица на нийоркчани, които ръкопляскаат на гигантското, плаващо в небето лице на Анна, водач на извънземните, които са посочени като „посетители“ (Visitors от английски, оттам и V), след като тя обявява какви са причините нейната раса да посети Земята.

На планетата на посетителите се е изчерпил жизненоважен за съществуването им минерал, който може да бъде намерен в изобилие на Земята, и посетителите са готови да разменят знанията си за него. Тяхната мисия на Земята е мирна, уверява Анна земляните. Посетителите, чиито летящи чинии кръжат над големите градове по света, създават туристически и целебни центрове, както и забавни посещения на своите космически кораби. V всъщност е римейк на минисериала от 1983, но този път създателите му Кенет Джонсън и Скот Питърс са вплели в него множество хитроумни научнофантастични препратки и специални ефекти. Феновете на първия V може и да копнеят по върховния главнокомандващ Ричард Хърд с неговия жизнерадостен гащеризон и фънки очила, но новият V е не само по-ускорен и визуално увлекателен, но и обещава да бъде и по-тематично изкусителен.

„Събитието“ (The Event)

„Събитието“ има потенциала да се превърне в истинско събитие. След финала на сериала „Изгубени“ NBC без съмнение са замислили The Event да заеме неговото място в сърцата и съзнанието на зрителите. По начина, по който каналът рекламира шоуто, можем да предположим, че то или ще има голям успех, или ще бъде напълно отхвърлено. Особено след като пилотният епизод не изяснява главния въпрос, а именно: какво е събитието. Както при „Изгубени“, така и тук почти нищо не се разкрива в първия епизод. Събитието започва с конспирация на глобално ниво. Шон Уокър (Джейсън Ритър) се заплита в национален заговор, след като неговата приятелка Лейла (Сара Рьомер) мистериозно изчезва от карибски круиз. Междувременно президентът Елиас Мартинес (Блеър Ъндървуд) трябва да обяви освобождаването на група задържани, водена от София Магуайър (Лора Инес). Техните съдби са на път да се пресекат в условията на глобална конспирация, която може да промени бъдещето на човечеството. Сериалът изгражда мрежа от загадки, като обещава изчезвания, мистерии, конспирации и масивни разрушения. Сериалните мистерии не са на мода напоследък поради няколко провала през последните години. Повечето опити на мрежите да създадат нещо от ранга на „Изгубени“ бяха неуспешни. Ето защо на The Event се гледа скептично, дори и от тези, на които сериалът е допаднал. Възможно е шоуто да очаква от зрителите търпение, което те вече нямат. След като чакахме години да разберем какво представлява Островът в „Изгубени“, едва ли ще имаме желание да чакаме още толкова, за да разберем какво е „Събитието“.

„Веселие“ (Glee)

Музикалната комедия, която вдъхнови хорове и улични движения, се завърна за втори сезон. Не е нужно да търсите много, за да откриете фенове на „Веселие“. Историята на светлоокия учител с перчем на вълни Уил Шустър (Матю Морисън) и усилията му да събере група удивителни, но размирни тийнейджъри в хор се оказа толкова успешна, че започна да се сравнява с Бийтълс манията. Милиони от песните към сериала са свалени в интернет от дебюта ѝ през 2009 г. Рекламната търговия процъфтява - продават се караоке машини, игри, облекло и т.н.

„Експериментът“ (Fringe)

Когато премиерата на Fringe беше излъчена преди три години, последваха множество сравнения с „Досиетата X“ - Оливия (Ана Торв) е агент на ФБР, вярващ в паранормалното, а Питър (Джошуа Джаксън) е нейният практичен консултант. Но шоуто доби доста поигриво звучене поради образа на лудия учен - бащата на Питър - Уолтър (Джон

Нобъл). „Експериментът“ развива цяла митология чрез тайната война между две идентични Земи. Тези алтернативни реалности помогнаха на сериала да заеме своята ниша в научната фантастика.

През втория сезон „Експериментът“ предприе решавача крачка напред, като накара своите герои да пътуват до Земя-2. Още по-го-

ляма промяна донесе изпращането на двойничката на Оливия обратно на Земята, задържайки Оливия-1 като заложник на алтернативния Уолтър. Третият сезон на „Експериментът“ се различава от началото на сериала и поради последователните епизоди с Оливия (все още на Земя-2) и алтернативната Оливия (все още на Земята). Заиграването с двата свята

предлага по-голям размах на историята и задържа сериала свеж.

За разлика от стратегията на „Изгубени“, действието в „Експериментът“ се развива бързо и разкрива тайните в края на всяка серия и това решение се оказва мъдро. Вместо да чака развързка в бъдещето, „Експериментът“ дава резултат с всеки епизод.

(поставен на първо място в класацията на сп. Time за най-значими технологични открития в сектор онлайн). С тях е заснет пилотният епизод, който е пуснат за напълно безплатно споделяне на сайта на сериала, най-големите торент и файлови сървъри, както и в YouTube. Всеки, който е

гледал и е харесал сериала, може да направи дарение - от 0.01 USD до колкото пожелае, а от екипа на сериала след всеки епизод слагат бюджетна граница, която трябва да бъде достигната, за да има следващ епизод. Официалната статистика показва, че само от сайта, подпомагащ сериала, пилот-

ният епизод е свален 1 795 400 пъти, а ако се прибави количеството сваляния от най-големите торенти, официалната му аудитория набъбва до 2.8 млн. зрители. Скромна цифра в сравнение с 18.6 млн. зрители за първия епизод на мегахита „Изгубени“, но за разлика от сериала на NBC за реклама-

та и създаването на Pioneer One не са вложени милиони долари. Ако плановете на създателите на Pioneer One се осъществят, те ще докажат, че моделът на безплатно споделяне на ентъртейнмънт продукция работи при пряко субсидиране от зрителите му.

Георги Панайотов

Стойност

2.8

▶ млн. са зрителите на сериала Pioneer One до момента

КОЕТО СА

„Как се запознах с майка ви“ (How I Met Your Mother)

Празникът в телевизионния ефир след финала на „Приятели“ отвори вратата за безброй имитатори. Както всяка баскетболна звезда от NBA е сравнявана с легендарния Майкъл Джордън, така и всяка нова сапунка се сравнява с „Приятели“.

Сериалът „Как се запознах с майка ви“, който дебютира в ефира на CBS през 2005 г., донесе възторжени отзиви и доста номинации. Забавното е, че успехът на шоуто се дължи на очевидното заимстване на теми от „Приятели“, само че с прибавяне на сюжетна линия, която води до определен завършек, а не се разтегля от сезон на сезон без определена насоченост. За шест години „Как се запознах с майка ви“ се превърна в доста по-смешна и язвителна версия на „Приятели“.

През 2030 г. Тед Мосби (Джош Раднър) разказва на децата си как е срещнал майка им. Историята има своите обрати, без да се пропускат и грешните ходове и промени, които Тед прави в търсене на точната жена. Приятелите му също помагат в търсенето на майка за децата му, въпреки че от време на време предизвикват и раздели в хода на търсенето. Маршал (Джейсън Сейгъл) и съпругата му Лили (Алисън Ханиган) заедно с красивата Робин (Коби Смълдерс) и женкаря Барни (Нийл Патрик Харис) играят съществена роля в зараждането на любовта на Тед към жена му. И винаги когато нещата не изглеждат добре, се появява нова възможност в работата, живота и любовта и не само за Тед.

Абсурдният хумор на шоуто, олицетворен от култовия герой Барни (в случая думата „култов“ е съвсем на място), ни помага да простим на сценаристите за доста либералната интерпретация на думата „КАК“. Всъщност, ако не бяха героите и техните слабости и съдби, шоуто отдавна да се е изчерпало.

„Излъжи ме“ (Lie to Me)

Лъжат ни всеки ден - понякога по цял ден. Политиците лъжат за това, което могат да постигнат, и за мотивите си да го направят. Съпрузите лъжат за ежедневните си задължения. Някои от лъжите са големи, други - малки, но лъжата се е превърнала в наша втора природа - което прави сериала „Излъжи ме“ съвременен и интересен. В главната роля е Тим Рот като д-р Кал Лайтман - ходещ детектор на лъжата, който разпознава човешките мисли и емоции чрез разчитане на фините промени в изражението на лицето, микромиките, стойката и тона на говор. Бивш служител на Министерството на отбраната, сега той работи в собст-

вена фирма за консултации във Вашингтон, където помага на местната полиция, на политици и на обикновени граждани да разберат дали някой ги лъже и какви са мотивите му. Техниките, които Лайтман използва са забележителни - научаваме, че ако ноздрите на опонента ни помръднат по определен начин, той изпитва презрение към нас.

Сериалът се базира на действителни техники, разработени от психолога Пол Екман. Но за жалост хитрините на Лайтман започват да се повтарят още след първия сезон и сценаристите трудно ги разнообразяват с мистериите, които се опитват да нанижат в сериала.

„Д-р Хаус“ (House, M.D.)

Ако Шерлок Холмс се завърне като доктор, би изглеждал точно като Д-р Грегъри Хаус, брилянтния, луд диагностик в медицинската драма „Д-р Хаус“. Докато определя с точност чудновати състояния и редки болести с проникателността на криминалист, Хаус трябва да се бори с физиологични клопки и психологически препятствия, за да разбере какво измъчва пациента му.

Въпреки че сериалът вече е в седмия си сезон, не дава признаци на изчерпване. Липсата на болести, от които да се черпи материал, никога не е била проблем според режисьора Дейвид Шор: „Изглежда, начините, по които човешкото тяло може да рухне, нямат граници.“ Самият Шор е голям фен на Холмс и Уотсън - Хаус и най-довереният му другар Уилсън са скромни опит за почит към Холмс и Уилсън. И според д-р Лиса Сандърс, медицински съветник на шоуто, лекарите са естествените наследници на традицията на Холмс.

За д-р Сандърс шоуто е изцяло в традицията на класическата мистерия. „Имате уликите, клопките, некомпетентните грешки и един лекар, който може да оправи всичко.“ Това обяснява защо филмът е много повече от задълбочаване в неясните страници на медицинската енциклопедия. Според д-р Сандърс целта не е да се показва некомпетентност. „Некомпетентността не е интересна. Интересното е, когато наистина умните лекари обръкват нещата“, казва той.

„Отчаяни съпруги“ (Desperate Housewives)

„Отчаяни съпруги“ е история за живота в покрайнините и за проблемите на брака с елементи на мистерия. Изпълнителният директор на ABC Пол Лий заявява, че сериалът може да не бъде подновен за следващ сезон. По план комедийната драма трябва да бъде снимана до 2013 г., но Лий признава, че бъдещето на „Отчаяни съпруги“ виса на косъм. Договорите с четирите звезди на шоуто - Фелисити Хъфман, Ева Лонгория, Марша Крос и Тери Хатчър - изтичат тази пролет. Всяка актриса печели 400 хил. USD на епизод, което ги нарежда сред най-високоплатените в Холивуд. Те обаче искат по-висока заплата. Сериалът е сред най-гледаните продукции със средно 13.1 млн. зрители на вечер.

НАЙ-ОЧАКВАНИТЕ ИГРИ ЗА 2011 Г.

Когато се появяват в средата на 70-те години на миналия век, игрите са смятани за екзотично хоби на малка група компютърни ентузиаста. За последните 35 години обаче видеоигрите се превърнаха от хоби в силно профилиран, а след това и в мейнстрийм пазар. И сега заемат позицията на втората по големина и динамичност ентъртейнмънт индустрия в глобален план. Днес игрите продължават да се развиват с бързи темпове, дърпайки заедно със себе си хардуерната индустрия и технологичното развитие.

Игрите са най-търсеният софтуерен продукт независимо от платформата. Терминът "геймър" напълно е навлязъл в речника на всички езици и вече не се свързва с тинейджърите. Геймърите са млади и стари, те са от Изтока и от Запада. През миналата година индустрията генерира приходи от 18.85 млрд. USD по данни на компанията за маркетингови анализи NPD. Въпреки спада в сравнение с предишните години (19.96 млрд. и 21.4 млрд. USD през 2009 и 2008 г.) тя продължава да заплашва киноиндустрията с отнемане на титлата "Водещ в пазара за забавления".

Игрите, които ще са най-интересни за 2011 г. Това не е класация и в нея няма първи и последен. Критериите, по които избрахме заглавията, са интересът, генериран от използвания франчайз, както и предишните постижения на компанията разработчик.

18.85

млрд. USD са приходите на гейм пазара през 2010 г.

100

млн. USD струва разработката на най-скъпата игра до момента - Grand Theft Auto 4. След нея е Gran Turismo с цена 80 млн. USD

SHOGUN 2

■ СТРАТЕГИЯ

■ 15.03.2011 г.

■ PC

Това, което отличава Shogun 2 от конкурентните ѝ заглавия, е уникалната за гейм индустрията смесица от макроикономико-военен симулатор, развиващ се по ходове, със зрелищни морски и наземни битки, развиващи се в реално време. Стратезите се сблъскват със стотици възможности за развитие на силата си по военен, дипломатически или пазарен път (ако не можеш да победиш опонента си - подкупи го), като времето за мениджмънт на всички селища, за продоволстването на армията, посоките на водената към съседите политика и земеделието нарастват пропорционално на разширяването на империята. Битките пък предлагат пълен контрол над огромни армии, гледката е толкова впечатляваща, че поредицата е използвана от History и Discovery Channel за направата на документалните им филми, свързани с конкретни периоди от историята.

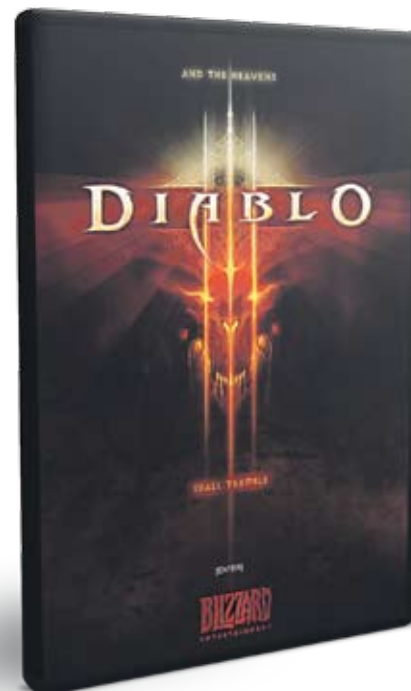
DRAGON AGE II

■ РОЛЕВА ИГРА

■ 11.03.2011 г.

■ PC, PS3, XBOX360

Първата Dragon Age стана еталон за ролева игра от ново поколение - динамична история, екшън ориентирана и с изпълнени с живот персонажи. Затова очакваме продължението ѝ с особено изострен интерес. Авторите ѝ ще акцентират на няколко доказали се като успешни елемента - нелинеен сюжет, даващ пълна свобода на играча да изгради историята на героите и дори да завърже романтична връзка с някой от тях. Редизайн на фентъзи расите в играта. Огромен свят, който да послужи за сцена на развиващата се история и разнообразни и динамични сражения. Dragon Age II се очертава да бъде истински пир за феновете на класическото фентъзи, а механиките на геймплея ще позволяват както пълното потапяне в атмосферата ѝ за цял уикенд, така и половинчасово получаване на дозата интерактивно забавление с меч и щит в ръка.

DIABLO III

■ РОЛЕВА ИГРА

■ Q4 2011 г.

■ PC, MAC

Diablo III безспорно е най-очакваната екшън ролева игра на годината. Нейният предшественик излезе още през 2000 г., а от серията досега са продадени над 18 млн. копия. В нея играчите отново ще трябва да се изправят сами или в група срещу тримата владетели на Ада - Дябло, Бейл и Мефисто, за да спасят своя свят от пълно унищожение. Геймърите ще могат да избират измежду пет класа герои, които да управляват, като почти всички са нови за серията. Излизането на играта на пазара е насрочено за края на годината, но компанията разработчик Blizzard има пословична неприязън към твърди крайни срокове, така че е възможно премиерата да се забави.

MARVEL VS. CAPCOM 3: FATE OF TWO WORLDS

■ БОЙ

■ 18.02.2011 г.

■ PS3, XBOX 360

След изключително успешната Street Fighter 4 - продължение на класиката за аркадни автомати и конзоли, както и иновативната Mortal Combat VS DC, съвсем скоро ще можем да опитаме още едно дългоочаквано заглавие - Marvel vs. Capcom 3. Това, което очакваме, е някаква история (сюжетът винаги е бил по-скоро екстра за жанра, отколкото императив) и възможността да изправим един срещу друг най-популярните екшън герои от комиксовата, филмовата и гейминг индустрията. Тъжната новина е, че засега заглавието се подготвя само и единствено за конзоли. Така че собствениците им ще имат възможността да формират отбор от три свои фаворита (Iron Man, Thor и Spider Man например) и да тестват уменията им в серия от сблъсъци с много специални движения, изчистена до перфектност механика на игра и заредена с неприлично много експлозии графика.

CRYSIS 2

■
ЕКШЪН

■
25.03.2011 г.

■
PC, PS3, XBOX360

Crysis винаги е означавало само две неща - чист екшън и красива графика. Достатъчно семпла концепция, за да привлече и да остави доволни всички, докоснали се до нея. Не очакваме нищо друго и от втората ѝ част. Не ни и трябва. Красотата на този тип игри е, че са идеалната дъвка за мозъка - дават възможност за бързо и неангажиращо разпускане в края на деня. Авторите ѝ обещават нови и интересни оръжия, локации, противници. Стига да имаме възможността да продължим да отстрелваме едни неща с други, силно експлозивни неща, нищо друго няма да ни вълнува. Надяваме се да се запази адреналинът от възможността да се карат бойни машини (те спадат към високо-експлозивните неща) и да чупим замръзнали в ледени близалки вьетнамци.

PORTAL 2

■
ЕКШЪН/ЛОГИЧЕСКА

■
22.04.2011 г.

■
PC, MAC, PLAYSTATION3, XBOX 360

Първото заглавие от поредицата се появи като простичко допълнение към по-голямо заглавие, но бързо се превърна в една от най-харесваните игри за 2007 г. В оригиналния Portal за пръв път беше приложен иновативен стил на игра, изискващ от играчите да решат определен брой логически задачи с помощта на приспособление, отварящо подобни на черни дупки портали в пространството. Практическите приложения на тази идея се оказаха доста многобройни и забавни, така че продължението има пред себе си високо вдигната летва. Да се надяваме, че главоблъсканиците отново ще са толкова занимателни, колкото и в оригинала, както и че ще бъде запазено уникалното чувство за хумор, присъщо за играта.

STAR WARS: THE OLD REPUBLIC

■
МАСИВНА ОНЛАЙН РОЛЕВА ИГРА

■
ЕСЕН 2011

■
PC

Възможността да се "преселиш" в омази галактика фар-фар-ауей е апетитна както за младите, така и за по-зрелите. Когато се комбинира с опцията да се превърнеш в джедай, пък се превръща в сделка на годината. Играта ще даде възможността да се избере раса и професия, взети директно от света на Джордж Лукас. Дори в самото начало ще може да бъде избран клас джедай, който в процеса на развитието си ще става все по-силен, за да достигне до нивото на митичните Оби-Уан Кеноби, Люк Скайуокър, Йода и... списъкът е наистина дълъг. Основните проблеми, които може да се появят пред играта, според нас са два. Първият е потенциалът ѝ да генерира огромен интерес, което ще пренатовари сървърите ѝ и ще ги остави недостъпни за мнозина. Вторият е да се хлъзне по неособено успешния път на първият опит за напрева на Star Wars MMO.

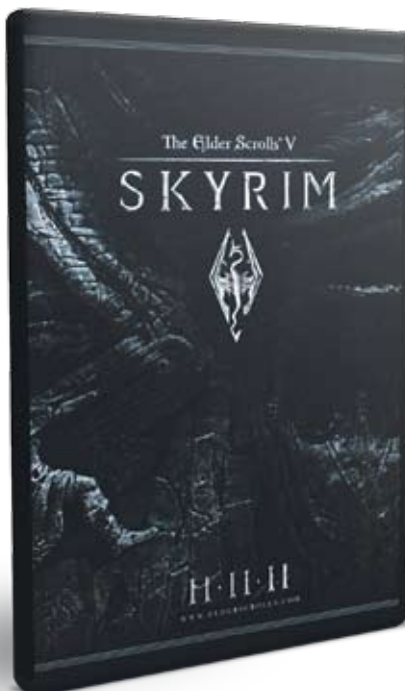
GEARS OF WAR 3

■
ЕКШЪН

■
Q4 2011 г.

■
XBOX 360

Една от най-успешните екшън серии за Xbox 360 конзолата на Microsoft се завърща през есента на 2011 г. В нея играчите ще се изправят срещу множество нови видове врагове, но ще имат и значителен брой обновления в арсенала си. Освен това заглавието ще предложи опция четирима души да играят кооперативно и дори да поемат управлението на огромен боен робот. Силно застъпен е и мултиплеер режимът, в който геймърите играят един срещу друг. Там участниците ще могат да се състезават в изпълняването на разнообразни задачи, за което ще получават и различни награди, като отключване на нови персонажи, нови видове оръжия и други.

THE ELDER SCROLLS V: SKYRIM

■
РОЛЕВА ИГРА

■
11.11.2011 г.

■
PC, PLAYSTATION3, XBOX 360

Петата част на изключително успешната поредица Elder Scrolls би трябвало да излезе точно на датата 11.11.2011 г. Действието в нея се развива 200 години след събитията в предишната част, като играчите попадат в едноименната земя Skyrim, изпаднала в гражданска война след убийството на краля. В същото време страната е нападната от огромен дракон, а играчът се оказва последният герой, който може го спре. Ще се завърнат всички сполучливи елементи от предните части от серията, като, разбира се, ще бъдат добавени и нови. От действията на геймъра ще зависи цялостното развитие на историята, като пълно изиграване би трябвало да отнеме около 20 часа.

LA NOIRE

■
ДЕТЕКТИВСКИ

■
20.05.2011 г.

■
PLAYSTATION3, XBOX 360

Diablo III безспорно е най-очакваната екшън ролева игра на годината. Нейният предшественик излезе още през 2000 г., а от серията досега са продадени над 18 млн. копия. В нея играчите отново ще трябва да се изправят сами или в група срещу тримата владетели на Ада - Дябло, Бейл и Мефисто, за да спасят своя свят от пълно унищожение. Геймърите ще могат да избират измежду пет класа герои, които да управляват, като почти всички са нови за серията. Излизането на играта на пазара е насрочено за края на годината, но компанията разработчик Blizzard има пословична неприязън към твърди крайни срокове, така че е възможно премиерата да се забави.

1. 15.5 КМ:
ОТДЕЛЯНЕ ОТ КОРАБА МАЙКА
ПРИ СКОРОСТ МАХ 4
2. 100 КМ:
ЛИНИЯ „КАРМАН“ -
ПЪТНИЦИТЕ ВЕЧЕ СА АСТРОНАВТИ
3. 110 КМ:
МАКСИМАЛНА ВИСОЧИНА.
КРИЛАТА СЕ ПРИБИРАТ
4. ЗАПОЧВА ОБРАТНО
НАВЛИЗАНЕ В АТМОСФЕРАТА
5. 21.5 КМ:
КРИЛАТА СЕ ИЗПРАВЯТ
ЗА ПОЛЕТА КЪМ ДОМА

400
 ▶ резервации за космически полети от по 200 хил. USD вече има британската Virgin Galactic за своя туристически проект (вляво)

Космосът се приближава

Пътуванията в орбита стават все повече и по-достъпни

През последното десетилетие терминът “космически туризъм” навлиза скоростно в живота ни директно от дебрите на научната фантастика. Всичко започна като начин ексцентрични милионери да осъществят детските си мечти, като същевременно спонсорират закъсали космически програми. Но само за няколко

години този феномен набра скорост благодарение на множество частни проекти, които разбиват монопола на правителствата над космическите пътешествия. Появяват се все повече проекти и предложения за космически туризъм, които го правят все по-достъпен.

Ако първият космически турист - мултимилionen-

рът Денис Тито - трябваше да плати за билета си за станция “Мир” сумата 20 млн. USD, стартиращите в близките години проекти свалят цената повече от десетократно.

Първата компания, захванала се с космически туризъм, е Space

Adventures. Най-евтината им услуга струва само 4950 USD. За тази сума няма да излетите в орбита, но ще можете да изживеете усещането от нулева гравитация в специално пригоден Боинг 727.

Цената за суборбитален

полет на височина 100 км започва от 102 хил. USD, а за по-сериозна сума може да си осигурите 12-дневен престой на Международната космическа станция и да станете един от първите 500 души, излезли в открития космос. Компанията има дори по-амбициозни планове като полет около Луната.

Space Adventures вече има и сериозна конкуренция в лицето на компании като британската Virgin Galactic, американската Rocketplane, американско-канадското предприятие Planetspace и компанията XCOR Aerospace. Само проектът на Ричард Брансън Virgin Galactic вече има около 400 резервации за космически полети на стойност от по 200 хил. USD.

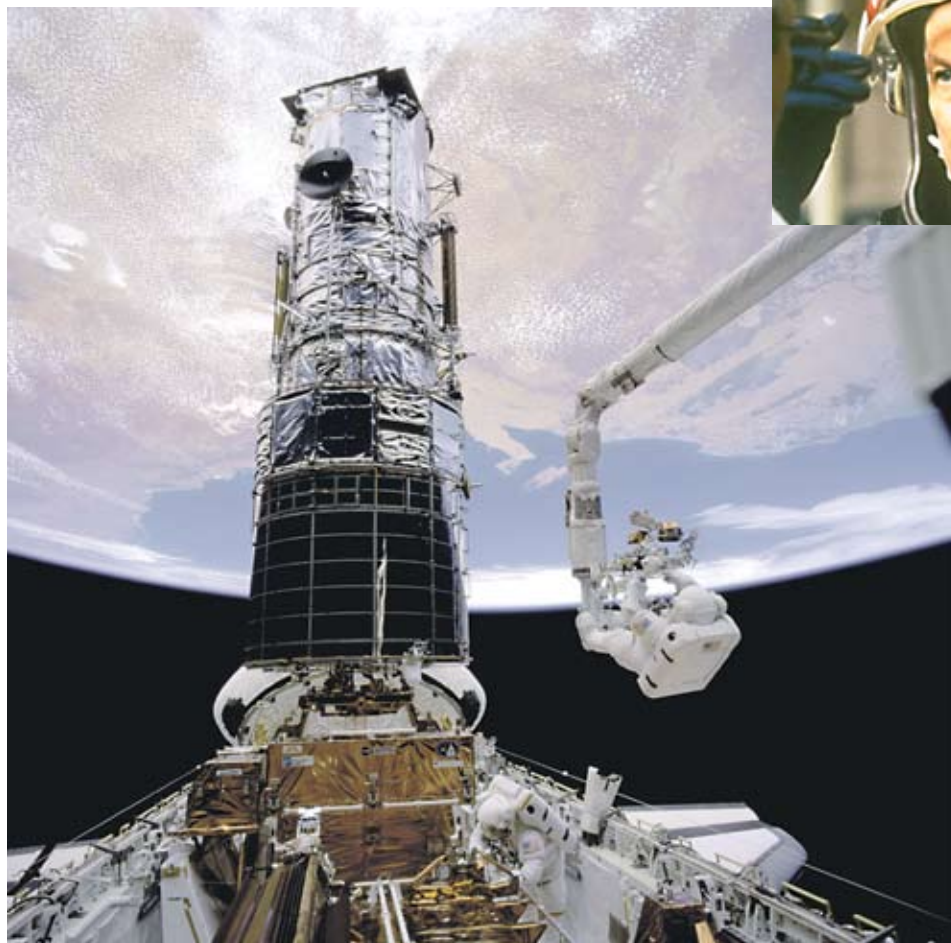
Идеите за развитие на космическия туризъм са повече от разнообразни - от осъществяване на суборбитални полети с ракети, са-

моleti и балони с хелий, до изграждане на цели хотели в орбита около Земята.

Темата за светлото бъдеще пред космическия туризъм ще кацне скоро и в България. През март тук ще се проведе международна конференция за иновативен туризъм, на която ще се говори и за пътуванията в космоса. Гост-лектор ще бъде и астронавтът Стори Мъсгрейв, който ще хвърли светлина както върху възможностите на космическия туризъм, така и върху теми като секс в космоса и “космическа репродукция”.

Мъсгрейв е американският астронавт с най-много мисии в космоса, с най-дългогодишна кариера в НАСА и специалист по телескопа “Хъбъл”. Той е и професионален фотограф, събрал значителна колекция от снимки на Земята от космоса.

Филип Буров

▶ Астронавтът Стори Мъсгрейв, който ще игва в България през март, участваше в първата обслужваща мисия на космическия телескоп “Хъбъл” през декември 1993 г. На снимката той се готви да монтира защитно покритие на магнетометъра в горния край на телескопа

▶ Мултимилionenрът Денис Тито (в средата) беше първият космически турист. Билетът му до станция “Мир” струваше 20 млн. USD

